

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN NAPONTA DÉLUTÁN.

Szerkeszti: SINGER MIHALY.

EGYES SZÁM ÁRA 1 CENT.

VIII. Évfolyam. 28. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., PHILADELPHIA, PA., SZOMBAT, 1911 MÁRCZIUS 25.

VIII. Year. No. 28.

MAGYAR BAJOK.

A magyar nagykövet tényleg alszik.

Husz esztendeig ült a börtönben Tóth András. Vezéreziknek jelentek meg több hasábon nagy amerikai lapokban. Elsajnálkozta Tóth András felett. Hozták az arezképet, az óvét, a gyerekeiket, stb. Mert hát szenzáció csak kell a lapoknak. Volt is bőven.

Szánakozni szánakozott a közvélemény eleget Tóth András aramon, aki husz évi börtönnel a vállán még mindig friss (!!) egészségnek örvend, s akinek legközebb vágya az, hogy a gyermekeit felnévelő hűséges hitestársát viszontlássa.

Már mikor a Magyarországon meghalt névrokon halálos ágyán tett vallomás alapján világos volt, hogy Tóth András ártatlan, még mindig nem akadt hatóság, amely ennek a szerencsétlen embernek a börtönét megnyitotta volna.

Magyarországon kezdett pirkadni a Tóth András szabadságának napja. Ott tartották legelőször kezeik között a bizonyítékot arra nézve, hogy Tóth András ártatlanul ül a börtönben, s bár tudták, hogy büntetése életfogytig tartó feyház, a hazai hatóságok mitse tettek, hogy kiszabadítsák.

Amerikában dolgozó fiai mégis voltak Tóth Andrásnak, akik — valljuk be a mi szegényünkre — majdnem házról-házra kopogtatva koldultak, könyörgtek, hogy egybegyűljön a mindenható pénz az apjuk kiszabadítására.

Othon vannak hatóságok. Itt is. Se othon, se itt, hivatalból nem indították meg ingyen az eljárást, hogy Tóth András ne szenvedjen ártatlanul.

De hagyjuk a részletezést. Ne okoljunk senkit kötelességmunkáztatással. Ne higgyük azt se el, hogyha a Tóth András fiai nem gyűjtenek pénzt, hogy az apjuk igazságát megkeressék, ugy nem léptek volna közbe a hatóságok, hogy hivatalból indítsák meg az eljárást. Mindez már a múlté. Tóth András kiszabadult s legyen teljes az öröme az itteni és a hazai hatóságoknak és újságoknak is, az ő szabadulása felett. Legyen a mi örömünk is teljes. Az is.

Más itt a baj. Akadtak ugyanis amerikaiak, akik úgy gondolkodtak, hogy nem elég itt az öröm. Valamit kellene tenni ennek a szerencsétlen embernek az ügyében. Voltak merész emberek, akik nem elégedtek meg azzal, hogy Tóth András ügyét a jótékony milliomosok kegyére bízták, de férfiasan bevallották, hogyha a hatóság tévedett, amelyik a Tóth András életéből 20 esztendőt elvett, ugy a hatóságok hozzák helyre valamiképp ezt a hibát. Így nyújtott be H. C. Stein, Pittsburg város 1-ső kerületének képviselője az Assembly-ben egy törvényjavaslatot, hogy a jogtalanul ártatlanul elszenvedett 20 esztendő raboskodásért kárpótolja Pennsylvania állam tízezer dollár kártérítéssel Tóth András.

Stein assembly-man javaslatára keresztült, s az állam szenátusában Kline szenátor tette magáévá az ügyet. Kiadták azt véleményezés végett az illetékes bizottságnak.

Alig történt meg mindez, már a "Sun" 1. hó 23-án megjelent számában jött a Pittsburgból sugalmazott hír, hogy a törvényjavaslat az állam szenátusában nem megy keresztül s elkallódik a bizottság kezén, mert az államnak ilyesmire pénze nincs.

Ez a hír nagyon rövid, de igen sokat mond. Oly különös ennek a hírek a hangja, hogy forráshá hozza a vérünket, s ököbe szorít a markunk is, mikor jól összeszorítjuk az ajkainkat, hogy ne jöjjön ki rajta a megérdemelt ítélete azoknak, akik el merik mondani nyilván azt, hogy nincsen annak az államnak tízezer dollárja egy olyan ember részére, akit ugyancsak az állam törvényei ítétek el ártatlanul.

Ha egy államot se, de Pennsylvania államot valóban az idegenek dolgos keze juttatta a leggazdagabb államok közé. Az is igaz, hogy Pennsylvania bányáiban és vasgyáraiban a munkások 60 százaléka magyarországi születésű.

És még sines pénze Pennsylvania államnak ilyen célra. Nincs tízezer dollárja, hogy könyöradományt dobjon ennek a szerencsétlen Tóth Andrásnak. Akkor sines pénz, ha ez állam törvényhozóinak veszik ennek a szerencsétlen embernek az ügyét a kezükbe.

Nincs pénze Pennsylvania államnak, s nem is lesz erre a célra soha. Tóth András csak koldulhat, csak milliomosok könyöradományára számíthat, de jogosan nem követelhet. S mindezt csak egy okból — mert magyar.

Lenne csak ez a Tóth András német, francia, avagy olasz. Bezzeg fizetne akkor Pennsylvania állam. Fizetne: mert hasonló esetben legelső sorban is ott látnánk az ártatlanul meghurcolt ember mögött országának nagykövetét.

Hetekig húzódik már ez az ügy, de még mindig nem látjuk Tóth András igazának megvédését az azt az embert, akinek kötelessége lenne ez ügyben eljárni, a washingtoni osztrák-magyar nagykövetet. S mert a nagykövetség kínai falán még mindig nem harkóvetet, s mert a nagykövetség kínai falán még mindig nem harkóvetet, s mert a nagykövetség kínai híre, — hát nem fizet Pennsylvania állam.

Amíg csak amerikai fiskálisok képviselik Tóth András ügyét, addig feltételezheti Pennsylvania állam törvényhozóinak többsége,

KÜLÖNÖS ESET.

Ellis Islandon — de ott minden lehetséges.

Kroczka Vince földünket különös eset érte. Kroczka már éve óta lakik Amerikában, már polgár is az új hazának és néhány év előtt hazautazott, mert hagyatékot akart rendbehozni. A hagyaték pedig első felesége után maradt és miközben könnyeit törölte a hazai telegkönyvekben és egyéb hivatalokban, dolga akadt az anyakönyvvezetőnél is, ki előtt második házasságot kötött.

Eveig élt Magyarországon, míg egy szép napon szíve vissza nem vonzotta az új hazába. El is jött negyvedmagával: az asszonyval és két új polgártársal. A bevándorlási hatóság az egyik gyermeket betegsége miatt vizsgálattotta, deportálásra is ítélte. Szokatlan hivatkozott amerikai polgárlevélre, hajlandó volt a bizottság öt és feleségét az országba beengedni, a beteg gyermeket azonban nem.

Most szegény Kroczka nem tudja, mitévő legyen? Itten el el ső házasságából származott öt gyermeke és bizony nehéz a választás: itt maradjon-e a második feleséggel; a második házasságából származott egy egészséges és az első házasságából származott öt gyermekkel — de akkor mi történik a beteg gyermekkel. Nehéz a választás. A magyar menház megfélebbizte az ügyet Washingtonba, ahol majd afölött döntenek, hogy egy amerikai polgár külföldön született gyermeke szívhajtja-e az amerikai levegőt.

VELENCZÉBEN.

Veleence, márczius 25. A német császár feleségével és két gyermekével ma ideérkezett és az olasz király vendégei voltak. Az

oly abból a pénzből más is vár segítséget, nemcsak Tóth András. De, ha ugyanebben az ügyben a nagykövetség vetné latba hatalmát, ugy az ily kiesiesny mellékgondolatok megszűnnek, s akkor nem kellene kétoldalt is szegényeznünk.

Azt még megértjük, hogy Pennsylvania államnak nincsen pénze egy "hunky" számára. Azt azonban nem vagyunk képesek megérteni, hogy miért nincsen ideje a nagykövetségnek arra, hogy ezt a "hunky" Tóth András megvédje akkor, amikor ily igazságtalanság esett rajta. Hogy legyen mincünk tekintélyünk? Miért becsiljón meg bennünket az amerikai, ha az a nagykövet se becsil meg bennünket, akit a mi pénzünkől azért fizetnek, hogy érdekeinket megvédje.

Csak nemrég olvastuk, hogy a külügyminisztériumnak szándéka az amerikai konzulátusokat megszorítani, nemcsak, de azokat jogvédő osztályokkal is ellátni. A szándék megbecsülendő még akkor is, ha tudjuk, hogy emez új hivatalok felállítására nagyobb terheket ró az anélkül is nagyon adózó magyar polgárok vállára. De ha még a Tóth András számára sines jogvédelem, ugy vajjon milyen jogainkban hivatott hát a külképviselet bennünket megvédelmezni? Minek ide több konzul!

Mi azt hisszük, hogy nem annyira a konzulátusok megszorítására lenne itt szükség, de olyan nagykövetre, akinek erélye, kötelességtudása és szíve van — aki egész ember.

A mi külügyi képviselőink valóban a fejétül büzik. Nem esoda. Réges-régen a szárazra vetődött már az a mi washingtoni esztalunk. Mi már régen érezzük annak a büzeit. Othon még most se érzik. Lehet, hogy már évek óta keletről fúj a szél, s így nem verheti át a szagot az osztrák-magyar monarchiába.

Mi azonban érezzük ezt a Washingtonból áradó irtózatot büzt, s hisszük is, hogyha a megfizetett külügyi képviselőnek nem sikerült még annyit se megmagyarazni, hogy mi magyarok vagyunk és nem "hunky"-k, ugy tán sikerül nekünk annyi, hogy megértsük már az otthoniakkal azt, hogy nem elég az, ha leközik, hogy hány milliót küldünk haza, de tegyenek már éreztünk valamit, s ne engedjék, hogy fizetett emberek járassák le a mi tekintélyünkkel együtt az övékét is.

HALÁL ARATÁSA.

Két szerencsétlenségél 79 embert visz magával.

GYILKOS TÜZ.

Száz emberen felül elégett new yorki gyár romokban.

Lapunk már sajtó alatt volt, mikor vészir verte fel New York lakosságát. A Waverly Placen egy gyárépület kigyulladt és számos emberélet esett a tűznek áldozatul.

A katasztrófa nagyságát e pillanatban még nem lehet megállapítani.

MEGREND-SZABÁLYOZVA.

Orosz államtanácsosokat menesztettek.

Stolypin ex-miniszterének újra miniszterének lett. Csak olyan feltételt akart volt hajlandó az elnökséget újra elvállalni, ha az államtanács két legreprezentatívabb tagja, Trepoj és Durnovo, 1912-ig a szolgálatból elbocsátatik. Az orosz császár ezt a feltételt elfogadta. Elfogadta pedig azért, mert Kokovtsov, akit miniszternek kikisemeltek, teljesen szabad kezet akart magának biztosítani. A császár ebbe vonakodott bele, mert az inkább a két államtanácsos eljöttével Stolypint bízta meg az ügyek vezetésével. A viszály az államtanácsosok és a miniszterium között abból keletkezett, hogy az előbbieket nem akartak ahhoz hozzájárulni, hogy a nyugati kormányzóságoknak örendelkezői jogok legyenek.

HALÁL ARATÁSA.

Két szerencsétlenségél 79 embert visz magával.

Két rémes szerencsétlenséget hoz a táviró. Mindkettő oly nagyarányu, hogy még az edzett idegzetű ember is megdöbbenne olvassa a híreket. Az egyik szerencsétlenség egy lezuhanó vonat történt, amelykél 40 ember lelte halálát, a másik egy hajón, melynek elmerülésénél 39 ember életét vesztette.

A táviratok a következők: Ocella, Ga., márczius 25. Az Atlanta Coast-vasut "Dixie" expressvonata az Alapaha folyó hidjáról lezuhant. Ót coesi a vízbe esett. A halottak száma 40.

Victoria, B. C., márczius 25. A British Columbia Shipping Co. "Sechelt" nevű gőzöse, mely Victoria és Sooke között közlekedik, Beachy Head közelében 39 utassal és matrózzal elmerült. Részletek hiányoznak.

"ALKOTMÁNY-ELLENES."

Ha munkásokról van szó.

Sok évi vajadás után New York állam törvényhozása létrehozott egy törvényt, mely a különösen sok veszlyllyel járó szakmákban alkalmazott munkásokat baleset esetén lett vna hivata kártalanítani.

A törvényjavaslat az agol mintá után készült. Angliában 1897-ben hozták egy törvényt, mely a munkásokat, tekintet nélkül arra, a munkaadót terhel-e a felelősség vagy nem, baleset esetén kártalanítja. A sok baleset, mely New York állam területén nap-nap mellett előfordul, arra kényszerítette a törvényhozást, hogy a szerencsétlenül járt munkással is törődjenek. Tették ezt pedig azért is, mert sok esetben a munkaadók a bíróságok előtt lefolyt tárgyalásokon kényszerítették arra, hogy a szerencsétlenül járt munkásnak nagyobb kártérítést adjanak és így alapjában véve nem annyira munkásbiztosítás, mint inkább munkaadóbiztosítás akart ez a törvény lenni. De már ez is sok volt a felsőbíróságnak, mert egy tegnap megtartott ülésén kimondotta, hogy ez atörvény alkotmányellenes, mert bírósági tárgyalás állul állapot meg akártérítési összeget, mintegy félretolva a bírói illetékességet.

Igaz van a bíróságnak. A megcsúszott munkás megöl, még ha koldul is és szaporítja a végtelenségbe a koldusok számát, akikről éppen e napokban folyik nagy vita azon levél alapján, melyet egy new yorki bíró a polgármester ellen írt, de ha nincsen oly sok por, vajjon miből élnek meg az ügyvédek és — no, és maguk a bírák is?

Ezért lett "alkotmányellenes" a new yorki törvényhozás még ama korosszülötte is.

"A BEVANDORLÓ" JÖVŐ SZÁMA RENDES TARTALOMMAL FOG MEGJELENNI S MÁR HÁROM ÓRAKOR KAPRÁTO LESZ MINDEN UJSÁG-ELÁRUSITÓNÁL. EGYES SZÁM ÁRA EGY CENT.

KURUCZ.

KIBONTAKOZÁS.

Mexicóban enyhültek a viszonyok.

A tegnapi vihart jelző híreket ma enyhébb jelentések váltották fel.

A mexicói forradalmárok tudvalegleg alkotmányértésnek bélyegezték az alkotmányos biztosítékok felfüggesztését és főkövetelésként Diaznak és a miniszterek lemondását állították fel.

Ezen követelésnek, már amennyiben a miniszterek jönnek tekintetbe, Diaz eleget tett, habár ő maga esőkönyösebben ragaszkodik az elnöki székhöz, mint valaha.

A miniszterek még tegnap testületileg beadták a lemondásukat és Diaz elfogadta. Az elnök kijelentette, hogy a lemondást csak azért fogadja el, hogy utját egyengesse a békes kibontakozásnak. A forradalmárok azonban inkább Diaz ellen lázadtak fel s ezt a féltengedékenységet nem találják magukra nézve elfogadhatónak. Mégis hajlandók letenni a fegyvert, ha Diaz új elnökválasztást rendel el, melynek a rég követelt választási reformok alapján kellene végbemenni.

Ha Diaz elnök ebbe belemegy, a béke azonnal helyreáll minden vonalon. S a forradalmárok erősen bíznak abban, hogy a kabinet lemondása Diaz lemondásának az előhírnöke. Reményüket az új kormányra alapítják, melynek feje valószínűleg Limantour volt pénzügyminiszter lesz, aki nemcsak a békeknek, de a reformoknak is az embere.

Magát a kormányváltást is annak az értekezletnek tudják be, amelyet Limantour a közelmúlt napokban folytatott New Yorkban a forradalmi párt megbízottjaival.

Ha mindjárt békések is a kilátások, egyelőre a forradalmárok bátran tartanak s egy beérkezett sürgöny szerint Madero tábornok Chihuahua város közelében fulyos vereséget szenvedett a kormány csapatainak, amelyek val fulyosban kerestek menekülést. Mindazonáltal százhatvan halottat és negyven sebesültet hagytak vissza a csatamezőn.

Madero kijelentette, hogy bármit tegyen is az új kormány, ő be nem szünteti az ellenségeskedést mindaddig, míg Diaznak újabb történet megválasztása semmiesem nem nyilvánítatik. Ő a békekötés egyedüli feltételének az új választás elrendelését tüzi ki, mert nincsen még arról sem meggyőződve, hogy a kormány lemondása nem-e volt egy ravasz sakkhúzás, melylyel a forradalmárokat kelezézhé akarják csalni.

Negyjában véve azonban a helyzet tegnap óta határozottan javult s ha az új kabinetben oly emberek fognak helyet foglalni, akik csak némileg bírják a forradalmárok bizalmát, Madero is fog engedni a negyvennyolcezből.

"PISZKOS TÁRSASÁG."

Igy jellemzi Abbatemaggio a Camorra tagjait.

A Camorra tagjai ellen folytatott tegnapi tárgyaláson Abbatemaggio volt a főszereplő. Abbatemaggio a Camorra egyik vezető embere volt és most ő maga mondott el mindent a Camorra tagjai ellen.

Mintán a "szervezet belételt" részleteise elmondta, így folytatta:

— Betöréseket követtem el. Egy évvel rá már a Camorra tagjai követték föl, ami nagy haladás, mert ezt "megtiszteltetés" csak évek multán érik el. Akkor büszke voltam erre, oly büszke, mint ahogy ma szegénylen magam örülök, hogy a börtönben vagyok, mert én mindenért bünhödni akarok, amit vétkeztem.

Elmondott a Camorra működéséről részleteket, melyeket Luigi Arenával együtt követett el. Be-

széde végén a kettezben fogva levő vádlottakra mutatva, pátoszal azt mondta:

— Pizkos egy társaság! — majd tiszteletteljesen meghajolva az eskülték előtt, büszkén, mint egy király a trónusát, elfoglalta helyét — a kettezben, a többi vádlottak között.

VISZKET NEKIK.

Az oroszok megint verést akárnak.

Szt.-Pétervár, márcz. 25. A "Nowoje Wremja" követeli, hogy a kormány ultimátumot küldjön Kínának, melyben Oroszország követeléseit teljes egészében elismerje.

London, márcz. 25. Itteni körökben biztosra vélik venni, hogy a háboru Oroszország és Kína között elkerülhetetlen. A szibériai vonalon a vasuti hivatalnokok előkészületeket tesznek egy esetleges háboru esetére.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

Beköszöntő.

A messze Texasból küldött be lapunknak egyik legrégibb olvasója, Panuk István honfitársunk, néhány jóindulatú sort, amelyeket, hogy a jóindulatot hálásan elismerjük, íme leközölünk:

Adjon Isten jó napot, Hazám vándor népe! Most jóvak először Napi vendégképen. Nem mint ismeretlen Léptem közbülső, Ezennel csak jelzem Sűrűbb érzéseim. Sorrendet nem adok, Semmi újat mostan, De követem híven. Amit mindig mondtam. Öszinte most szavam És az lesz mindenkor, Ennél drágább kincsét Nem kapsz más újságtól. Örüljön az igaz, Féljenek a gazok, Büntetést késsémmel Naponta itt vagyok. Ahol sebet vágok. Azt be is gyógyítom, Igazság balzsamát Hordom lapjaimon, Ezeket ígérem, Ezeket megtartom, Torjék bár be fejem, Vérézzék homlokom. Vértett már olyan is, Ki nálammal jobb volt, Összes búne az volt, Hogy igazat mondtott, Ha én is elesném, mint sok igaz vitéz, Ti szügyentek lenne, Nem pedig az enyém.

Az "Amerikai Magyar Népszava" és a Bevándorló. New Yorki szomszédunk, az Amerikai Magyar Népszava nevű lap a tegnapi számában következőket írja abból az alkalomból, hogy a Bevándorló napilappá fejlődött át:

"New Yorki lapjaink, az idáig kétszer hetenként megjelenő "Bevándorló" napilappá alakult át. Örömmel jelezük ezt a változást mert nemcsak egy magyar lapnak, hanem a magyar olvasóközönségnek a gyarapodásáról is tesz tanúságot. Az új napilap feltétlen nyeresége az amerikai magyarságnak s mi is öszintén kívánjuk szerencsét a nagy vállalkozáshoz."

Laptársunk fogadja köszönetünket a szíves megemlékezésért. Minél többen és minél gyakrabban állunk ki a síkra az amerikai magyarság anyagi és erkölcsi érdekeiért, annál gyorsabban fogunk azoknak az érdekeknek érvényt szerezni.

Főtisztelendő Grósz Ferenc plébános üdvözlötte. Főt. Grósz Ferenc perth amboyi római katolikus plébános a következőket írja: Kevés szerkesztő ur! Örülök, hogy napilap lett a "Bevándorló"-ból, ennek jelűl küldöm a még csak április 27-én lejáró előfizetése megújítására a mellékelt összeget. Tessék bátran harozoni az igazságért. Jutalmul kívánom nemcsak az erkölcsi, hanem anyagi sikert is. Eljen a Bevándorló, ennek szerkesztője és őszinte munkatársai! Öszinte tisztelő híve Grósz.

Braun Márkus házassági évfordulója. Braun Márkus new yorki honfitársunk tudvalevőleg szerdán utazott Európába s így kedves neje fogadta tegnap a szerencsekívánatokat házasságuk tizenhatodik évfordulója alkalmából. Közeli és távolihoz jöttek az üdvözlő táviratok s még többen kopogtattak be személyesen. Mi is sok szerencsét kívánunk a derék házaspárnak.

Barkassy Endre meghalt. Barkassy Endre, aki ügyvéd volt Magyarországon s Philadelphian a Baehér-féle közjegyzői irodát vezette, az elmúlt héten hirtelen elhunyt. Barkassy általános tisztelt és becsült alakja volt a philadelphiai magyar társadalomnak:

temetése nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunyt valamikor a Bevándorló new yorki képviselője volt.

Egyleti hírek New Yorkból. — Kossuth Ferenc ö. Bs. Egylet e hó 19-án egy minden ízében esodaszép márcz. 15-iki emlékünnepélyt rendezett, mely fényt vet a vezetőség minden egyes tagjára. Ackerman N. József, egyesületi elnök megnyitó beszéde oly hatással volt a hallgatóságra, mely maradandó emléket hagyott minden jelenlövő magyar szívében. Az ünnepi szónok, Perényi Béla, ékes szavakban esetelte a nagy nap emlékeit. Lelkes és hazafas beszédének befejezése után percekig nem akart szünni az ováció, melyben a szónokot részesítették. A műsor többi pontja is feleketlen hatással volt. Thury Ilosa, Tuhiansky J. O. czép énekszámai, Rosenberg és Steiner testvérek kitűnő zesszámai, Klein Elsie, Klein Harry, Wirtschafner A., Spielberger L., Winter Vidor Miklós és Heltai Árpád, mind egytől-egyig nagyban hozzájárultak az estély sikeréhez. A végén a közönség egy igazán szép estély emlékével távozott.

Az Amerikai Magyar Társaskör márczius 16-án tartotta meg hazafias emlékünnepélyét egy nyílt ülés keretében, melyen nagyon szép számú közönség volt jelen. A műsor kitűnő számból volt összeállítva. Dr. Loew Vilmos, műfordító, kiváló hazánkfia ismertette a márcziusi napok történelmi fontosságát és jelentőségét, a töle már megszokott kedvességgel és nagy tudással Petőfi "Talpra magyar"-ját Heltai Árpád szavalta gyújtó hatással. Miss Winter bájosan szavalta el a "Férjhez menjek?" című magán-jelenetet, melyet a közönség viharos tetszésével követett. Winter Vidor Miklós humoros felolvasást tartott "A nő szépsége és a ránc" címen, mely elejétől fogva élénk derültségben tartotta az egész hallgatóságot. Mr. Neuwirth több zongoraszámmal szerepelt a műsorban, a közönség élénk részvétlét kísérve. A társaskör minden második esütörtök este tart ilyen nyilvános üléseket, belépő díj nélkül, melyeken rendszerint igenesen összeállított műsorok, ismeretterjesztő s hasznos felolvasások szórakoztatják a mindig szép számmal megjelenő tagtársakat és vendégeket.

A esütörtök este megtartott zárt ülésen több új tag lett bevezetve s a tagdíj sorába beiktatva. A folyó ügyek tárgyalása és a különböző bizottságok beszámolója után a jelenlegi elnök tagjai legnagyobb szomorúságra bejelentette tisztségéről való lemondását, miután ügyei hazaszállították Magyarországra. A társaskör egy buzgó munkást és lelkiismeretes vezetőt vesztett benne. Helyettese a legközelebbi zárt ülésen lesz megválasztva. A társaskör legközelebbi nyilvános ülése e hó 30-án este 9 és fél órákor lesz megtartva.

Balaton-telep — a magyarok új otthona. Még csak rövid néhány hete, hogy híre kelt annak, miképp Florida állam kék ege alatt, Tampa városának közelében, új magyar telep létesült, amely a földmívelő magyaroknak minden lehető alkalmat megad a boldogulásra s máris szinte nem várt érdeklődés nyilatkozik meg ezen új telep iránt. Mi számtalanszor hangsúlyoztuk, hogy a magyar nevesélyeztesse egészségét és sok esetben életét a bányákban, hanem térjen vissza a természethez, ősi foglalkozásához: a földmíveléshez. A Balaton-telep eszményi helye, ahol a békés megélhetés szinte önként kínálkozik. Április negyedikén egy újabb csoport indul utnak s aki e magyar csoporthoz esatlakozni kíván, lépjen azonnal érintkezésbe a telep tulaj-

donosával, Wéber G. 223 East 18 street, New York.

Anker-Pain-Expeller. Hiszünk benne, mert ismerjük a hatását. — mondják e lap olvasói, akik a dr. Richter-féle Pain-Expellert használták, még mielőtt Amerikába érkeztek. Régi kipróbált, gyors és biztos hatású szer közönség, esz. idegesség és meghülés stb. ellen. Minden magyar gyógyszerárban kapható 25 és 50 cent-jével üvegeként.

Keresztelők a trentoni magyar ref. egyházban. Márczius hóban a következő újszülöttek részesültek a keresztelés szentségében a trentoni ref. egyházban: Ifj. Mészáros István és Varga Erzsébet szülők fia, Ferencz József névre éppen márczius 19-én, a nemzeti ünnep napján. — Thuroczkó Ferenc és Fábrián Emma szülők fia József névre. — Bajzath Károly és Demján Katalin szülők leánya Katalin névre. — Esketés és halálzóla nem volt, lja ebben a rossz munkaviszonyos időben még meghalni sínes kedvük az embereknek.

Tóth Pál üdvözlötte Passaicból. Vettünk a következő levelet: Igen tisztelt Szerkesztőség! Kettős örömmel van szerencsém üdvözölni az annyira várva-várt napilag megjelenése alkalmából. Adja az ég, hogy ön által meggyújtott fáklya világítson be minden amerikai magyarnak otthonába. Boldog lesz mindenki, aki magáévá teszi a Bevándorló-nak igazságon és kölesen oktató tartalmát. Kiváló tisztelettel Tóth Pál.

Jó kereset léányoknak. A trentoni Seidenberg szivargyárban, a mely messze földön nevezetes arról, hogy benne jó keresetre lehetnek szert ügyes léányok és e bányásnád a lehető leglumánusabb, tanuló és gyakorlott szivar-és bonesszőtő-léányokat keres. Olvassa el az utolsó oldalon levő hirdetést.

A szervezett dollár. Ismételve felhívjuk olvasóink figyelmét a United Realty & Mortgage Company hirdetésére, amelyben száz dolláros, hatszázalékos szelvényekkel ellátott aranykötvényeket kínál megvételre. Meggyőződésünk az, hogy a magyarság e körében és gyümölcsözőbben nem kaphatott volna meg ilyen kedvező pénzeszközöket, melyek a társaskör minden második esütörtök este tart ilyen nyilvános üléseket, belépő díj nélkül, melyeken rendszerint igenesen összeállított műsorok, ismeretterjesztő s hasznos felolvasások szórakoztatják a mindig szép számmal megjelenő tagtársakat és vendégeket.

A részvények tíz év múlva visszaváltatnak és közben minden esztendőben legalább hét százalékos jövedelmeknek. A részvények biztosítva vannak a társaságnak nagy vagyont képviselő ingatlanai által és a részvények révén helyes pénzeszközök csak új ingatlanok vásárlására fordíthatnak. A részvények árát részletekben is lehet törleszteni. Olvasóink forduljanak teljes bizalommal a címre: United Realty and Mortgage Company, 220 Broadway, New York. Magyar levelekre magyar nyelven válaszolnak.

Tiszt. ifj. Laky Zsigmond Philadelphian. Dr. Kacziány Géza helybeli ref. lelkész távollétében a helyi magyarság által ismert s köztiszteltetben álló ref. theologus, Tiszt. ifj. Laky Zsigmond ur fog prédikálni ápr. 2-án egy a reggeli, mint az esteli istentiszteleten a Franklin és Thompson utcák sarkán levő ref. templomban. Tiszt. ifj. Laky ur nem mint ismeretlen jelenik meg a philadelphiai magyarság között, hanem mint régi ismerős, ki régebben őnként részt vett az itteni társas életben.

Márczius 15-iki ünnepély Trentonban. New Jersey állam fővárosában eddig is, az idén is impozánsan ünnepelte meg a magyarság márczius 15-ikét az elmúlt vasárnap, 19-én. Reggel félkilenczóra a római kath. templomban volt ünnepi istentisztelet, melyet Radóczy Károly főor. ezrelbrált, dél-

előtt 10 órákor a ref. templomban tiszt. Korocz Géza tartott ünnepi istentiszteletet. Délután volt a világi ünnepély a Turner Hallban, mely Polgár Gyula, a Polgári Kör elnökének megnyitójával kezdődött, majd a ref. énekkar éneke következett, azután Kisl András elszavalta a Talpra Magyar!-t. Tiszt. Korocz Géza ünnepi felolvasást tartott, Binder Miklós magyar és angol beszédet mondott. Trenton polgármestere, Mayor Madden beszélt utána, lekesen üdvözölve a szabadságnapjukat ünneplő magyarokat, Bullock árvászkéi és iskolataná-ri felügyelő szintén határos beszédben méltatta e nap jelentőségét. Rees rendőrőbró szintén megleg hangon emlékezett meg a magyar szabadságtörévkésekről. Pásztor Margitka és Szabó Ilonka szavaltak. Szabó György kurucz-nótákat énekel szőlóban. végül Polgár Gyula zárava után a gyönyörű ünnepélyt, mely a hymnus-szal kezdődött, a Szózat zárta be. Közben felolvasták Hunfalvy Hugó és Allen B. Walf szenátor üdvözlő-levelét. A ref. énekkar több számmal szerepelt, míg a műsorokozókat Szabó Ilonka zongoraművésznő töltötte ki hazafias amerikai és magyar zenedarbokkal. Az ünnepélyt a trentoni nagybizottság rendezte, melynek elnökéül Wodrow Wilson kormányzó megleghangu levélben meentette ki elmaradását.

Radóczy bácsi elhunyt. Igaz, öszinte részvételt kell megemlékeznünk Radóczy Károly trentoni plébános ur édesatyjának, id. Radóczy Károly urnak az elmúlt szombaton történt gyászos elhunytól. Temetése kedden meüvge Trenton közönségének és az amerikai magyar kath. pápsságnak örösi részvéte mellett. A temetésen résztvettek a többek közt a következő magyar papok: Laurisius Kornél és Tomesányi Károly Trentonból, Neuhirrer apátplébános Bridgeportból, Haintony, Janiczky, Messerselminedi Passaicból, Várlaky So. Berlinből, hemből Grosz és Stuehy Perth Arizoyból, Szabó Tamás Yonkersből, Szikora György Bayoina Cityből, Csernitsky So. Norwalkból és még sokan, kiknek neveit nem sikerült feljegyezniük. A gyász-misést father Szenczy szolgáltatta. Az elhunytat a Chestnut avenuei St. Mary's temetőben helyezték örök nyugalomra. Övegyén kívül szerető gyermekei gyászolják a boldogabb hazába költözött derék öreg urat!

Mátyásföldi level.

A Bevándorló számára írta: Németh Péter.

Mátyásföld, 1911. márcz. 15. A hófódté perék a nap sugarainak tengerárjában fürödnek. Melegem sít a nap, vakítóan fényes az egész táj. Most viaskodik a tél a tavasszal és ugylászik, hogy az idén hamarosan el is fogja vesztetni a csatát s korai szép tavaszban lesz részünk. Ezt a gőzdelmet hirdetik a vad ludak is, melyek nemrég vidám gágogással észak felé szálltak. Jön a tavasz a mit oly epvedő óhajtunk, a balzsamos, derült, napsugaras gyönyörű szép tavasz. Ébrednek az egész természet és a farmer istenbe vetett hittél és reménységgel fog a nehéz munkához, hogy az idén még dusabb aratása legyen, mint a múlt esztendőben.

A wakawi „főposta" ablakából gyönyörködve tekintek ki a messzeségbe. Beláthatatlan síkság terül el szemem előtt, itt-ott egy-egy gémes kut, számafeleles ház látható és az édes haza emlékeit juttatja eszembe. A buzföldek tengerében egy-egy farm valóságos oázis. Egész ide látszik a Johanesik farm, a Mrázai farm, a Firneisz farm (ahol a legszebb mátyásföldi róza nyílik), a Göller farm stb. amelyekben mind magyar gazdák sűrűnek, forognak és készülnek a tavaszi munkálataikra. Valóságos kis Magyarországot terül el itt, minden kincsével, gazdagságával, örömeivel,

vendégszeretettel. Csak az a baj, hogy ezeket a magyar falvakat Wakaw, Hodcov, Bonne Madonne, Basin Lake, Middle Lake, St. Benedict néven nevezik. Igaz, lekiismeretes telepítéssel itt mindennek magyar neve lehetett volna, és ezt a kormány is szívesen megengedte volna, hiszen a más nemzetiségiek is úgy nevezik el telepeiket, amint legkedvesebb nekik. Valóban sajnálatos körülmény, hogy itt ahol több mint 100 magyar család él, egyetlen magyar nevi posta állomás sincs és a Mátyásföld elnevezés csak a nép ajkán él, de hivatalosan Mátyásföld nincs.

A kanadai kormány szeretettel fogadja a magyar bevándorlókat és nemcsak 100 hold ingyenes, gyönyörű buzatermő földekkel teszi boldoggá, megelégedetté a magyart, hanem minden jogos kérelmet teljesíti, istápolja, sőt ha a szükség úgy kívánja, segíti is. Tudja jól a kanadai kormány, hogy a magyar nép a legelső buzatermő nép a világon, hogy a magyar liszt az első föld keresésgén, s hogy Magyarország gyermekei mind szülletett farmerek. Ilyen bevándorlók kellenek ennek a földmívelő országnak és csak rövid idő kérdése, hogy Kaposvár, Békevár, Eszterház, Székelyföld, Otthon, Magyar, Mátyásföld mellett új virágozó magyar nevi és népi telepek alakuljanak. A kanadai kormány mind nagyobb figyelmet gyakorol népünkre s ennek a figyelemnek, szeretetnek köszönhetjük, hogy a kormány szerény esékélyességmet, mint a Kanadai Magyar Farmernek szerkesztőjét elküldött a kanadai magyar telepek meglátogatására, hogy népünk fejlődéséről, gyarapodásáról kívánalmairól, óhajairól jelentést tegyen és hogy a kormány a kanadai magyarok életéről teljesen informálva legyen.

Ami itt Wakawan és a környéken két heti időzéken alatt látam, tapasztaltam, amit az immár elég szép jölethez jutott népiöl szentélyesen hallottam, a legnagyobb mértékben megnyerte tetszésemet. Egy kis földi paradíszunk az a vidék, aczolás a buzája, egészséges az éghajlata, haladnak a vízi, tavai, szénatengerek a kaszálói s itt csak az nem boldogul, aki nem szeret dolgozni és csak az elégedetlen, aki amugy sem tud megelégedni semmivel sem. Azonban eddig még ilyen ember sem találtam. A kanadai magyar telepek legnagyobb részét öt év óta ismerem s sora látogattam már a multban. De ennek a vidéknek poetikus volta, szépsége, minden előnye valóságosan elbűvölt és ha meggyeszer felépíthetném azt a családi fészkemet, amelyet a mostoha sors szeszélye oly kegyetlenül szédült, akkor ezt a pártori érdekeszörzotta lananykás rónaságot választanám otthonomul. Aki nem volt itt még, az nem is tudja, hogy mi a természeti szépség, az nem is tudja, hogy mily bámulatosak a szabad természet csodái.

A régi és az új telepek közül számmal beszéltem. Kérdeztem, hogy van-e valami óhajuk, kívánalmuk valójuk a kormánytól, és még eddig senkinek semmi különös kívánalmi valója nem volt. Mert a kormány gondos atya a népek, üdvös törvényeit a nép javára fordítja és így elősegíti az általános jólétet, megelégedettséget.

A napokban huszonkét mértékönyvi utat tettem meg szánon, hogy a Basin Lakei és Middle Lakei, St. Benedicti honfitársaimmal és különösen Molnár Sándor barátommal beszélhessek, akit Alphából, N. J. telepitettém el Wakaw, illetve Basin Lake vidékére. Molnár Sándor most már jómódú gazda, szép háza, buzföldje, gépezete, gulyája van. Boldog és megelégedett. Mosolyogva beszélte el nekem, hogy egyszer keze akadt egy újság Kanadából. Éppen ebben az időben volt a gazdasági válság, az ipari pangás az Egyesült Államokban. Nem volt munka és veszályban forgott a cement gyárakban gyengülő földvel nehezen megtakarított

FELTÉTLENÜL BIZTOS HASZON! UNITED REALTY AND MORTGAGE CO. Elnök: W. O. ROBINSON. MILLIOKAT ÉRŐ INGATLANOKAT NEVEZ MAGÁNAK NEW YORK AL LAMBAN, AMELYNEK TÖRVENYEI SZÉBINT BE VAN JEGYZEVE S MELYNEK FELÜGYELETE ALATT ALL. EZ INGATLANOKRA KIBOCSATOTT SZÁZ DOLLÁROS ARANY KÖTVÉNYEKET. MELY TOBBET JOVEDELMEZ, MINT BARMELYIK BANK ÉS BIZTOSABB, MINT BARMELYIK BANKBAN, NERT AZ INGATLANOKNAK EREKE EGYRE NOVEKEDIK. MINDEN KÖTVÉNY ARA SZÁZ DOLLAR S AKI EGYSZERRE LE NEM FIZETHETI, FIZET A KÖTVÉNY MEGVÉTELEKOR HUSZ DOLLART S MINDEN HONAFÉAN TIZ DOLLART, MIG A KÖTVÉNY KIFIZETVE NINCSEN. IRJON RESZLETEKERT E CZIMRE. UNITED REALTY AND MORTGAGE CO. 220 Broadway NEW YORK. ÜGYNEK AZ ORSZAG MINDEN RESZEEN KERESTETNEK.

RIZSÁK JÁNOS Közjegyző, pénzzsállító és váltóüzlete 124 Second Street, Passaic, N. J. PÉNZT pontosan és gyorsan küld az JOGI OKIRATOKAT bármily ügyben szabályszerűen kiállít és közléstulig biztosít. HAJÓJEGYEKET Európába és Európából Amerikába az összes hajókra BARMILY NEMO ruházott ügyben pontosan és gyorsan jár el.

AMERIKAI EMLÉK NAGARA VIZESESTŐL A YELLOSTONE PARKIG, HETVEN MÓVÉSI KI VITELŐ POSTAKÁRTVA A LEGGYÖNYÖRŐB AMERIKAI LÁTÉPPEKKEK ÁRA EGY DOLLÁR SZÉBEE AMERIKAI EMLÉKÉSTENKI SEM KÖLDHET HAZA A PÉNZZ A MEG RENDELÉSSEL BEKÖLDENDŐ PONTOS KISZÖLGALÁSEBT JÓTÁLLAST VAL LÁL A BEVÁNDORLÓ - FÉNYKÉPEKRENYEK IGY CZIMZENEK. NEW YORK POST CARD AND NOVELTY CO. 10 W. 33RD ST., NEW YORK.

SZABADALMAKAT KIESZÖKÖZEL BEL- ÉS KÖLFÖLDÖN S AZOK ELADASÁT ÉS ÉRTEKESITÉSÉT KÖZVETITTI HERZOG ZSIGMOND AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK SZABADALMI HIVATALÁNAN BEJEGYZETT SZABADALMI ÜGYVIVŐ ÉS A BUDAPESTI KIR. MEGVÉTELEMEN VEGZETT OKLEVÉLES MERNÖK. 116 NASSAU ST., NEW YORK ESTE ÉS VASÁRAN 955 SECOND AVENUE.

Kenyér Erőt Ad a testnek, többet, mint bármilyen más táplálék. Minden fajnak, osztályának férfiai, aszsonyoi és gyermekei kenyéret esznek. Mivel, bár más táplálék jobban ízlik is, tápláló és erősítő hatásában SEMMI SEM KÖZELITI MEG A KENYÉRET. SHULTS BREAD

pénzeszköje. Olvasott Kanada ingylen földjeiről, de nem hitt benne. Lehetetlennek tartotta azt, hogy legyen a föld kerékén olyan hely, ahol 160 aker buzatermő földet adnak ingyen a jövevénynek. De mégis valami benső szóval azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és haladok szépen előre. Megelégedett vagyok teljesen, a kormánytól kérelmem semmi nincsen, mert hisz itt úgy is minden lehető teljesítve van, — csak azt azt sugalta neki, hogy jöjjön Kanada és győződjék meg személyesen, hogy a hír igaz-e. Száz dollárt szánt erre a célra Molnár Sándor és egy szép napon betoppanott Winnipegbe a szerkesztőségbe. Az első kérdése az volt, hogy van-e ingyen föld Kanadában. Van bizony — biztattam, és elláttam sok évi tapasztalatom minden tanácsával és utnak indítottam Wakawra, ahol Lukácsffy Kristóf postamester barátom gondjaira bíztam. "Bizony szerkesztő ur, örök életemben hálával gondolok öre, hogy idevezértél — mondá —, ma már van minden és halad

A BEVANDORLÓ

A LEGFUGGETLENEBB, LEG-JOBBSZERKESZTETT AMERIKAI MAGYAR

NAPILAP

MEGJELEN MINDEN DÉL-UTAN HÁROM ÓRAKOR A LEGFRISSEBB HIREKKEL ÉS A LEGVALTOZATOSABB TARTALOMMAL. KAPHATÓ NEW YORKBAN EGY CENTÉRT MINDEN UJSÁGELÁRUSÍTÓNÁL.

A NAGYSZÁM

MELYNEK ÁRA HÁROM CENT, TIZENKÉT OLDALRA TERJED ÉS MELLÉKLETE A MAGYAR

SZÉPIRODALOM

GYÖNGYEIT TARTALMAZZA. HANGULATOS KÖLTEMÉNYEK. SZEBBÉL-SZEBB ELBESZÉLÉSEK ÉS SZORAKOZTATÓ CZIKKOK SÜRŰ EGYMASUTANBAN VÁLTJAK FEL EGYMÁST.

NEW YORKBAN

EZ A NAGY SZÁM SZOMBAT DÉLUTAN KAPHATÓ MINDEN UJSÁGELÁRUSÍTÓNÁL.

A BEVANDORLÓ

NEMCSAK A LEGJOBB, DE A LEGOLCSÓBB MAGYAR NAPILAP A VILÁGON. VIDÉKRE EGÉSZ ÉVRE, POSTAN HÁZHOZ SZÁLLITVA EGÉSZ ÉVRE CSAK

3 DOLLÁR

ELŐFIZETESI DIJAK POSTA-UTALVÁNYON VAGY AJANLOTT LEVÉLBE IGY KÜLDENDŐK:

A BEVANDORLÓ

322 E. 72nd STREET

NEW YORK, N. Y.

MINDEN ELŐFIZETŐ, AKI EGY ÉVRE BEKÜLDI AZ ELŐFIZETESI DIJAT, MEGKAPJA

... INGYEN ...

"A BEVANDORLÓ"NAK 1911-RE SZÓLÓ NAGY KÉPES

NAPTÁRÁT

MELY KÉTSÉGTELENŰL A LEGTARTalmasabb és LEGÉRTÉKESEBB NAPTÁR.

két-három százhatvan akeres farmja is van, amelyek szépen termelik az aranykalászt. Basin Lake, Middle Lake felé három-négy éves faszerkezeteknek és arra húzódik a jelenlegi magyar bevándorlás. Ezek is mind szépen haladnak és nem találtak egyet sem, aki hiányt szenvedne vagy örvendetes módon nem haladna elől.

Wakawon és vidéken van már katolikus magyar templom, református magyar templom, miközött magyar tanítókkal és két iskola magyar tanítókkal. A baskinai iskola most épül, ahová szintén magyar tanítót keresnek. Angolul beszélő intelligens magyar emberekre itt van nagy szükség van. Basin Laketől északra még három township föld üres és betelepítésre vár. A földet magasan fekszenek, fagymentesek, erdők és prérák vegyest. Ide három-négy száz magyar család szépen elfér és boldog otthon alapíthat. A magyarok földfoglalása már megkezdődött és itt fog kialakulni még ez évben a kanadai Kossuthfalva.

Kutyavásár.

Budapesti életképek.

Hazuról írják: Bizonyára nem sokan tudják, hogy a magyar fővárosban rendszeres kutyavásárok vannak, ahol különféle ebeket kínálnak megvételre s hol az érdeklődőkön kívül a venni szándékosok is szép számmal jelennek meg. Ez a kutyavásár a központi városrészes udvarán, köztélen elzár helyen van, szemben a főúttal vásárcsarnok bejáratával. Ilyen vásárt minden kedden és pénteken délelőtt tartanak, közéletben a madárvásárnak.

A városi háznak ez az udvara kedden és pénteken érdekes látványosságul is szolgál s nagy meglepetést okoz azoknak, akik komolyan veszik a közmondást, amely azt foglalja magában, hogy egyszer volt Budán kutyavásár. Azoknak, kik ebet, nyulat, kanári madarat, vagy galambot árúznak, éppen úgy meg kell fizetni a helyi pénzt, mint a többi eladónak, ami azt is jelenti, hogy a kutyavásár hivatalos színezettel is bír. Ami a fölhatást, — hogy üzleti nyelven szóljunk — illeti, az persze nem mindig egyforma. Vannak napok, mikor a kínálat igen nagy és vannak napok, mikor igen kevés árú kerül piacra. Így azután az árakulcs is különböző. Hogy pedig ezekről az árakról is említést tegyünk, megemlítjük, hogy a fiatal fajkutyá ára 10-20 korona szokott lenni, de megtörténik, hogy pompásan ki-fejlett példányok drágábban kelnek el.

Egyes öreg asszonyok, ha kedvez kutyájuk több kölyökkel örvendeztetni meg őket, egész kosárral kis ebet visznek erre a piacra s ezeket a kis jószágokat, amelyeknek nemrégiben nyílhatott ki a szeme, két-három koronáért vesztegetik. Olykor olcsóbban is hajlandók megszabadulni tőlük. Néha napján az árúok között hordárok is megjelennek, akik egyes uraktól, vagy egyes hölgyektől arra kapnak megbízást, hogy kutyáikat illő áron eladják. Bizonyára akadnak ott olyanok is, akik árúkat az utcán szedik föl s akik lopott jószágon igyekeznek tudni, hogy néhány koronához ily módon jussanak.

Miután pedig az is megtörténik, hogy az eltűnt ebeket a becsülettel megtalálók ezen a kutyavásáron igyekeznek értékesíteni, hát nem ritka eset az sem, hogy egyes nagyságok és vén kisasszonyok, akik elveszett kedvenceiket siratják, azért is megjelennek a vásárbán, hogy ott a körözött kutyusokra ráakadjanak, ami persze nem mindig történik meg.

Figyelemreméltó a madárvásár is, amely ugyanott van s amelyben különösen a galamb és kanári kedvelt árúcsikk. Az ugynevett galambászok sok mindenféle

A BEVANDORLÓ

galambot kínálnak vételre s ezek között majdnem mindegyik olyan, hogy hónapok, sőt évek múlva is visszatér régi gazdájához, aminek következtében egy-egy galambkereskedő egy és ugyanazon galambot hatszor-hétszer is eladja.

Koronázás.

A londoni ünnepek programja.

György angol király koronázásának a programját, mint Londonból írják, már minden részleteiben megállapították. Junius 19-én kezdődnek az ünnepek. E napon érkeznek az idegen államok innepi küldöttségei. Ezek fogadása nagy pompával fog megtörténni. 20-án a királyi pár innepi lakomát ad a külföldi államok képviselőinek tiszteletére a Buckingham palotában.

21-én a connaughti herceg ad lakomát az idegen államok és kolóniák képviselőinek. Ezen a királyi pár nem vesz részt. 22-én díszes felvonulás lesz a királyi párral az élen a Buckingham-palotából a Westminster-apátságba. 23-án a királyi pár a Cityt látogatja meg, ahol a Manzion házbán lesz innepi fogadtatás részükre. 24-én a külföldi vendégek és az előkelőségek részvételével Portsmouthban flotta-szemlélt tartanak. 26-án gala-soirée a Covent-gardenben. E napon London városát díszesen kivilágítják. 27-én garden-party a Buckingham-palota kertjében, amelyre több ezer meghívót bocsátanak ki. 28-án elutaznak a külföldi államok és a gyarmatok képviselői. E napon a király Norwichebe utazik, ahol megnyitja a nagy mezőgazdasági kiállítását. 29-én a citybeli Guild-Hall-ban jelenik meg a királyi pár, ahol a lordmayer ad tiszteletükre innepi bankettet. 30-án Asquith miniszterelnök ad estélyt, a melyre a királyi pár is részt vesz. Július 1-én a királyi ház a királyi családdal Windsor-Castlebe utazik, azonban, már Sloughban kiszállanak a vasutból és nyitott kocsikon folytatják az utat a várostól, hogy a nép üdvözlését fogadhassák. Ezt a ceremóniát IV. György óta hagyják el, míg most újra felelevenítik.

Szenátor választás.

New York állam demokratái még mindig késnek.

A New York államban az Egyesült Államok számára betöltendő szenátóri állásért még mindig folyik a harc.

Sheehan, a demokrata párt jelöltje, kinek többsége van ugyan, de nincsen abszolút többsége, visszalép s a különböző árnyalatú talán már a legközelebbi napokban egy új jelölőn fognak megállapodni.

Sheehan visszalépése a forradalmi párt győzedelmét jelenti a szervezett párttal szemben.

Pályázat.

A háború borzalmainak enyhítésére.

Az orosz vörös-kereszt társulat központi választmánya köriratban közölte a magyar szent koroná országainak vörös-kereszt egyetelével a Mária Feodorovna császárnő-alapítvány kamatainak az 1912. évben leendő kiosztására vonatkozó pályázat feltételeit.

Az alapítvány összege százezer rubel, melynek kamatai használhatók fel az alapítvány céljaira s a díjakat oly találmányok szerzőinek ítélki oda, melyek a háborúban megsebesültek és megbetegedettek szenvedéseit legalább enyhíteni képesek.

Az 1912. évi pályázat pontozatai a következők: 1. A sebesültek szállítási rendszereinek szervezése a hadisírhelyen, figyelemmel arra, hogy a lehető legkevesebb sebesültvívőre legyen szükség. 2. A háborúban használandó hordozható mosdószatlok. 3. A kötőszerek elesomogolásának módszere a segélyállomásokon és a mozgó kórházakban. 4. Kerek-hordozható hordozékszervezet. 6. Könyven viheto, összehajtható hordozó. 7. A sebesültek átszállítása a hadihajókról a kórházi hajókra és a tengerpartra. 8. A vasuti kocsik fűtésének legjobb módszere a mozdony gőztől független szerkezettel. 9. Hordozható Röntgen-készülék legjobb mintája, a melynek segítségével az X-sugarak a harezterén és az első állomásokon felhasználhatók volnának. A pályázaton csak az utolsó pályázat után feltalált és közölt találmányok vehetnek részt. A díjak odaítélése nyolctagú nemzetközi ítélőbizottság feladata.

A nagyvilágból.

Merénylet egy apáca ellen.

Insbuckből jelentik, hogy mi-nap éjszaka vakmerő merényletet követett el egy ismeretlen ember. Létrát támasztott az ottani Orsolya-apácák zárdájához, fölmászott rajta és az egyik ablakon keresztül Angelika nővér kezébe ugrott. A nővér fölriadt álmából és kétségbeesetten sikoltozni kezdett. — Meghalsz, — kiáltott rá az éjjeli látogató, — ha még egy szót szólsz!

Kivett egy hosszú kést és a nővér melléke szegte. A merénylő most végre akarta hajtani alávaló szándékát, de az apáca kétségbeesetten kiüzdött és megharapta támadója kezét. Ebben a pillanatban ki is szabadította magát és az ablak felé futott, melyen keresztülvetette magát. Súlyos sérüléseket szenvedett Angelika nővér, aki most élet-halál között lebeg. A merénylő elmenekült és még eddig nem akadtak nyomára.

Bombák a népgyűlésen. Turinből táviratozzák: San Giorgioban politikai népgyűlés volt, mely nagy zavargással végződött. A nép a városba elé vonult és két bombát hajított a kapu alá. A pokolgépek felrobbantak és szétvetették a falakat.

Öngyilkosság a templomban. — Marselléből táviratozzák: A belvárosi nagytemplom istentiszteletét revolverlövés zavarta meg; az egyik gyóntatószékben egy rendkívül elegánsan öltözött uriaszony agyonlőtte magát. A rendőrség csak annyit tudott megállapítani, hogy a szerencsétlen uriaszony egy előkelő angol nagykereskedő felesége volt s hogy bizonyára erős idegromában lőtte magát agyon.

Vadallatias anya letartóztatása. Bécsben — mint onnan jelentik — letartóztatott a rendőrség Vörös Anna hamisítványos és takarított, aki tizenhat éves leányát a romlásba kényeztetette, azután szomorú keresetű megfosztotta. A magyar származású asszony a rendőrségen azt hozta fel mentesítést, hogy nem anyja, hanem nagyménje a leány, aki azonban ellene vallott.

Kalap és főkötő.

Mert az a fő, hogy főkötő — alá kerüljön a nő.

A new yorki Delancey street egyik kalapüzletébe három év előtt belépett egy ügyvéd, hogy kalapot vegyen. Egy kalap meg-tetszett neki, de megtetszett neki

NE KERDEZZEN

SENKIT, HA BELSŐ BAJOK KÍNOZZAK! HA ÉTVAGYTALAN, NEM TUD EMBESZTENI, GYENGE, IDEGES, FEJFAJOS, SZÉDL, SZÉKREKEDÉS, BÉBEN SZENVED, NEHEZ A LELEGZETE, VAGY KIÜTÉS. A LEGBIZTOSABB GYÓGYSZER A

világhírű vértisztító
SZT. ISTVÁN LABDACSKOK
\$1.00 DOBACS

HONAPOKIG MEGÓVJA MÍNDEZEN BAJOKTÓL
Ezer meg ezer KÖSZÖNŐ SOBOK! Kapható egyedül:

ROTH SAMUEL

"MEGVALTO" GYÓGYSZERTÁRABAN, 125 AVE. A. COR. 8th ST., NEW YORK.

MONOPOL-KÁVÉHÁZ

ROTH PÉTER, Mgr.

145 MÁSODIK AVE.

NEW YORK

A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.

LEGOLCSÓBB :: :: LEGBIZTOSABB

HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE

SCHWABACH és FIA

MAGYAR BANKHÁZA

NEW YORK

1347 FIRST AVENUE, A 72-İK UTCZA KÖZELÉBEN.

JOHN NÉMETH

457 WASHINGTON STREET, NEW YORK.

Sürgönyileg a pénzt két nap alatt.

A különbség néhány cent; a küldő előnye óriási!

Irjon nyomtatványokért.

NÉMETH JÁNOS,

V. cs. és kir. konz. ügyv. 457 Washington Street, New York, N. Y. President.

STANDARD OIL COMPANY

CZÁFOLAT.

A különféle lapokban történt gyakori ismétlése annak, hogy a Standard Oil Company a United States Supreme Court döntését be sem várva terveket rakott le az újraszervezésre, szükségessé teszi annak hivatalos és nyomtatékos kijelentését, hogy azok a jelentések minden alapot nélkülöznek. Soha ilyen tervek nem készültek, soha előkészületek nem tettek s minden ellenkező állítás hazug és félrevezető.

STANDARD OIL COMPANY

by H. C. FOLGER, Jr. Secretary.

26 Broadway, March 23, 1911.

az a kisasszony is, aki a kalapot eladta neki. Azóta a doktor urnak nagyon sok kalap kellett, mert nagyon sokat fordult meg a kalapüzletben, míg egy szép napon a kisasszonyt is magával nem vitte.

Igy lett S. Henry Finkle ügyvéd-ből és Henriette Margulis kisasszonyból boldog házaspár, akik most már valahol Bermuda szigetén éneklik a pesti Baumann után:

Mert az a fő, hogy főkötő — Alá kerüljön a nő.

TITOK.

Milliomosok jövedelmét nem szabad elárulni.

Berlinben, mint onnan jelentik, házkutatást tartott a rendőrség Martin Rudolf kormánytanácsosnál, az ismert közgazdasági író-nál, s lefoglalta az egyik most készülő könyvének kéziratát. A könyv címe: "A porosz milliomosok vagyonának és jövedelmének évkönyve." Egyidejűleg abban a charlottenburgi nyomdában, amelyben Martin művét nyomják, is kutattak és foglaltak.

A bíróság azért rendelte el a házkutatást, mert annak a gyanúja merült fel, hogy Martin a \$300 millió porosz milliomos vagyonára és jövedelmére vonatkozó anyagot

Ki az apja?

Tizenöt éven át nem tudta.

Henrietta McCue asszony tizenöt évig nem tudta biztosan, hogy ő William H. Pendernek a leánya, mert a bíróságok az általa felmutatott bizonyítékokat nem tartották elegendőnek. A tegnapi napon a brooklyni bíróság úgy döntött, hogy ő Pendernek a leánya és ez az asszonyra 50,000 dollár örökséget jelent. Okos emberek pedig azon török a fejüket, vajjon Mrs. McCue az apját vagy pedig az ötvenczer dollárt kutatta. Egy azonban bizonyos, hogy Mrs. McCue bíróságilag tudja bizonyítani, hogy ki volt az apja.

A BEVÁNDORLO

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt naplap.

Megjelenés: Vasárnapot kivéve minden délután.

Szerkesztő és kiadója: SINGER MIHÁLY, 322 EAST 72nd ST., NEW YORK.

PIRKODÁK: Pittsburg, Pa., Gary, Ind., Passaic, N. J., Philadelphia, Pa., Cleveland, O.

ELFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város és Canada: Egyszerű Államok egész évre: \$6.-

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

A Bevándorló teljesen független lap s mint ilyen, helyt ad minden véleménynek.

THE IMMIGRANT

A Daily devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued Every afternoon Sundays excepted.

Edited and published by: MICHAEL SINGER, 322 EAST 72nd ST., NEW YORK.

BRANCH OFFICES: Pittsburg, Pa., Gary, Ind., Passaic, N. J., Philadelphia, Pa., Cleveland, O.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City and Canada: 1 year: \$6.-

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

A Bevándorló teljesen független lap s mint ilyen, helyt ad minden véleménynek.

Miért legyünk demokraták.

A republikánus párt hanyatlása.

Számítlan okot adhatunk annak, hogy miért támogassunk egy újjászervezett, támadó, bölcs vezetés alatt álló demokráta pártot.

Felső cikemben már beszéltem az egyre növekedő teherrel, melyet a megdrágult élelmiszerek alakjában raknak az ugynevezett "megvédett" munkásra.

Egyike a nagy napi kérdéseknek a kishivatalnokok sajnálatra méltó állapotának kérdése. Ez osztályunk nemcsak családok emberei szenvednek az állapotok alatt.

Amerikai politikai vezetők, különösen a republikánusok akik észközei az érdekszövetkezeteknek, kezdik már teljesen fölérteni a "külföldi szavazat" hatalmas befolyását partjuk sorsára.

Elő cikemben megmondtam, hogy az idegenszámazásu szavazóra az üres frázisok, a választási jelszavak és a hagyományokra érzésekre és előítéletekre való hivatkozás nincsenek hatással.

Amerikai politikai vezetők, különösen a republikánusok akik észközei az érdekszövetkezeteknek, kezdik már teljesen fölérteni a "külföldi szavazat" hatalmas befolyását partjuk sorsára.

Elő cikemben megmondtam, hogy az idegenszámazásu szavazóra az üres frázisok, a választási jelszavak és a hagyományokra érzésekre és előítéletekre való hivatkozás nincsenek hatással.

Amerikai politikai vezetők, különösen a republikánusok akik észközei az érdekszövetkezeteknek, kezdik már teljesen fölérteni a "külföldi szavazat" hatalmas befolyását partjuk sorsára.

Elő cikemben megmondtam, hogy az idegenszámazásu szavazóra az üres frázisok, a választási jelszavak és a hagyományokra érzésekre és előítéletekre való hivatkozás nincsenek hatással.

Ezen új demokrácia fel fordulnak ez ország gondolkozo emberei. Ez nem annyira politikai párt, mint inkább oly szervezet, mely az egészséges gazdasági állapotokhoz való visszatérést, a korrupció révén megvásárolt kiváltságok eltörlését, a sokaknak védelmét a kevesek ellen, a kormányzat tulkapásainak megállítását, a korrupció megbüntetését és a politikai Augias-istálló undorító szemetjének eltakarítását vette célba.

Ezen nagy feladat előtt állunk és ennek megoldásával tartozunk az országnak, szomszédunknak, családunknak és önmagunknak. A megoldás nem lesz könnyű, mert végrehajtói szemben találjuk magunkkal a szervezett érveknek ügyes nagymestereit.

Ha pedig nekünk, amerikai származásu magyar polgároknak, szemel hunyni kötelességünk előtt s e nagy munkától megtagadni részvételünket? Ha a kötelességünkre ébredtünk, megakadályozhat bennünket ennek teljesítésében egy régi párthoz való hozzátartozásunk? Lehet-e kétsége a magyar szavazatok azírát, hogy miben áll az ő kötelessége önmaga és bármily származásu polgártársra iránt? Nem hiszem, hogy volna.

Még csak néhány szót befejezőképpen. A "külföldi szavazat" segítette ezt az országot egységes voltának megőrzésében. A "külföldi szavazat" védte meg az országot pénzügyi becselenség ellen azáltal, hogy a szabad ezüst ellen szavazott. A jövő története el fogja ismerni, hogy ez a köztársaság a két előzőnél épp oly nagy válság előtt áll, hogy választson van, ahol egy fenhéjzáró, szarnok oligarchia, a népek a gazdagok által a gazdagok javára fennálló uralgkodása és egy igazi demokrácia közt kell választania, mely ismét a nép által a nép javára akarja intéztetni a közügyeket. Ez a kérdés. És nem kételkedem abban, hogy a jövő krónikásának lesz alkalma feljegyezni, hogy a köztársaság fennállására vonatkozó e harmadik kérdés eldöntése körül a magyar szavazat teljes számban a kellő helyen, a kellő módon, a kellő nyomatékkal nyilatkozott meg.

KONTA SÁNDOR.

VEGYES DOLGOK.

Kevesebb a munka. Mint minden tavasszal, úgy most is redukálták a munkajárásokat a penzsi vasut műhelyeiben. A redukció heti 55 óráról 45 órára szűkült. Érdekelve van 12.000 munkás. — A United Rubber Co. Bostoni és Rhode Island-i gyáraiban 6000 munkás három hétig, mint mindig ebben az évben, szünetelt. Ezen idő alatt a gyárban a javítósokat munkáztatják. — A Missouri, Kansas és Texas-vasut 600 munkása munkahelyét április első felétől szünetelt.

Kilenc százalékkal több fizetést kapnak a Denver and Rio Grand vasut 750 mozdonyvezetői. A szavazás egy évre szól. — Megsérült a "békaember". A Barnum és Bailey ne w Yorki cirkusában a tegnapi délutáni előadásban egy csó túrése következtében a "békaember" hat lábnyira lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. Érdekes, hogy az előadásokban megnyilvánuló tohuwabohubban a publikum ezt a balesetet nem is vette észre.

Hivatásuk áldozata. Milwaukeeban, Wis., négy tizötölt halálos szerencsétlenség ért munka közben, amennyiben egy-egy ház tetőre rájuk szakadt és ők nyomban ott léltek halálukat. — Minden rendben van. Miután az Egyesült Államok szenátusa 46 szavazattal 40 ellenében kimondta, hogy a vezetgetéssel járó Lorimer szenátor méltó arra, hogy a szenátusban helyet foglaljon, kimondotta a Springfield, Ill., kerületi bíróság, hogy Lorimer szenátor-társa, Broderick nem vesztegette meg a szavazatot Lorimer érdekében. Egy szóval minden rendben van, csak a hollóbol lett ártatlan galambocskák.

Haladunk. Hiába no, haladunk. A nőemancipáció — és a szoknyanadrág vagy a nadrág-szoknya hívei is — örülhetnek, diadalt arattak, ott, ahol maguk sem számítottak rá. Washingtonban a pénzverde igazgatójának helyettesévé Margaret B. Kelly kisaszonyt nevezték ki és így ő egyike a legjobban fizetett nőalkalmazottaknak, akik szövetségi szolgálatban állanak.

Bezárt a hid. Ratiborból sürgönyözött az Egerfeld és Rábnik között épülő vasúti hid beszakadt. Nagy munkás rögtön meghalt, ötven súlyosan megsérültek. (Ratibor Porosz-Sziléziában fekszik, az oppelni kormányzó kerületében.)

Elég a foka. Negyven százalékkal több, mint a múlt évben, van azokon a hajókon, melyek fókávanak New Fundlandban fókavadászaton. St. Johnsból jelentik, hogy az ottani fókavadászok eddig 140.000 fókát terítettek le és a szezon még öt hétig tart. Mit ér az, ha 140.000 foka van, de sokkal több az eszkimó — nem csupán New Fundlandban.

Partravetett csónak — két holttesttel. Great Pointban, Nantucket Island, a hullámok partravetettek egy csónakot, melyben két, a hidegtől eszméletlen ember volt. A "Stonington" nevű hajót, mely éjjeltájtban sülyedni kezdett, csónakok elhagyva, fagytak meg az emberek, míg a másik két matróz sikerült életre keltetni.

Szaporodik a bronxi állatkert. Egy rakomány tevé, antilopot, hiénát és szemölcsös disznót hoztak ide, hogy a bronxi állatkert látványosságait szaporítsák vele. — Robbanás. Ma reggel 8 órakor a williamsburgi U. S. & Canadian Degreasing Co. gyárpépületének teteje egy robbanás következtében a levegőbe repült. Két munkás a nagy robbanás hallatára a második emeletről leugrott, de szerencsére komolyabb bajuk nem történt: míg egy harmadik munkás elütött és nem tartják kiértnak, hogy a lángokban léte halálosan megégett. A robbanás okát eddig nem derítették ki.

A második áldozat. Néhány nap előtt hoztak a hírt, hogy dr. Ashley Swinburne Islandon nyakszirtmeredésben halt meg. Most azt a hírt kapjuk, hogy egy másik kezelőorvos, dr. Raymond W. Brown, aki szintén idevándorolt, nyakszirtmeredésben beteg görgőket kezel, ebbe a betegségbe esett és ennek a második áldozata lett.

Panaszkodtak a magyar mezbizalmak. A new yorki rendőrség bizalmak levélkéket kapott magyarázó asszonyoktól, hogy férjüriek elhanyagolják őket — nem kecsintőszemű leányok vagy csalás asszonyok miatt, hanem jobban szeretik a különféle játékokat és ami még nagyobb baj, odaviszik a pénzüket is és a szegény asszonyoknak — a régi nótát! — emiatt kénytelenek felvenni, mert nem futja abból, amit a férjiek nekik adnak. Flynn rendőrtisztviselő halott sokat a magyarok udvariasságáról és meg akarta mutatni az amerikai-magyar menyecskeknak, hogy az amerikaiak is tudnak udvariassak lenni és kerésüknek olyképp tett eleget, hogy az általuk jelzett 73. utca és Park Ave. sarkán levő helyiséget rendőreivel meglepte és az ott talált férfiakat szép sorjába magával vitte — nem kis örömeire az utczán álló feleségeknél. Most szent a családí béke azon vidék magyartjai között — míg a férjek más, jobb helyiséget nem találnak.

Megint működnek a vasúti rablók. Öt bandita röviddel éjjel után a St. Louis Iron Mountain and Southern Railroad postahelyén expresskocsiját Coffeyville és Lenapah, Okla., között kirabolta. A zsákmány körülbelül 20.000 dollárt tesz ki.

Haladnak a kor szellemével. A budsoni, aKü. állami bankot öt

rabló tisztelte meg látogatásával. Az őrt életveszélyesen megsebesítették. Miután 4900 dollárt magukhoz vettek, automobilon menekültek el. A rablás előtt az összes, más városokba vezető telefontelefonokat elvették.

Zátonyra jutott a "Bruce" postahajó. A "Bruce" postahajó múlt éjjel Louisburg mellett, C. B. zátonyra jutott. A legénység közül három a vízben lefekk halálukat. A hajó utban volt Port aux Basquesből Louisburgba.

Leégett gyár. Yeagertownban, Lewiston mellett, Pa., James M. Mann baltagyára leégett. A kár 175.000 dollár. Több mint száz ember ezáltal kenyérét veszítette.

A gyermekekért. New York város 40.600 dollár költséggel 15 tejjállomást rendez be, amelyekben a két éven aluli gyermekek részére önköltségen fognak tejet árusítani, az anyáknak tanácsait szolgálni, szükség esetén a gyermekeket kezelni, anélkül, hogy a tejjállomások klinikai rendszerrel bírnának.

Japánok költözöknek és pedig Colorado államból, amelyeket tömegesen elhagyják és California és Texas államokban telepednek le. Nincs e mögött ugynevezett magasabb politika?

Jó fogás. A new yorki detektívek elfogták egy régóta keresett banditát, aki több gyilkosságot, rablást és betörést követett el. Igazi neve Spanish, a rendőrségen tagadta, hogy ő azonos a keresettel és Greenek nevezte magát. Egyelőre és még soká tá.

Érdekes házasság. Washingtonból, Pa., jelentik: Érdekes és eddig páriát ritkító házasságot kötött itten dr. Eliot Round Clark és Eleanor Acheson Linton. A jegyespár, az anyakönyvvezető és a legközelebbi rokonnak, akik az esküvőn résztvettek, mind antiszemitikus ruhában jelentek meg, mert a menyasszony most kelt fel a skarlátbetegséggel.

KÉMKEDNEK. Elfogtak öt embert kémkedés gyanuja alatt. — Hamburgban nyomára jöttek annak, hogy katonai titkok árultak el. Eleinte négy angolról és egy német hajóalkalmazottról volt szó. Utóbb pedig kiderült, de hogy egy angol a közvetítő szerepét játssza és négy német katonai hajóalkalmazott van a dolgobba belekeverve. A vizsgálat letartóztatások minden órában várhatók.

VAGYONA VOLT. De mégis koplalt és fázott. — Grácban vannak azok a bizonyos kozmopólosok nénik, akik után görögölni — szeretnének sok. De ez egyszer nem egy kozmopólosról van szó, hanem egy előről, aki addig is, míg élt, olyan élő-halott volt.

ROSSZ IDŐJÁRÁS. Egy hajón öngyilkosságot követett el miatta egy utas. — A hamburgi "President Lincoln" hajónak egész útján kellett a rossz időjárás miatt szenvednie, elamnyira, hogy Cherbourgban, ahol utasokat és postát felveendő volt, ezek nélkül tette meg a további utat. A hullámok nap-nap mellett toronymagasságban csaptak össze fölötté és az utasok természetesen sokat szenvedtek a tengeri betegségtől. Egy Schloime Levin nevű utas emiatt elkéséredésében a 23. foknál a vízbe ugrott és daczára annak, hogy egy órahosszat keresték, nem bírták őt megtalálni.

A hajón egy másik szerencsétlenség is történt. Egy Max Jablonszki nevű szintén oroszországi utas az orvos és két steward jelenlétében borotvával elmetezte a nyakát. Rögtön kezelés alá vették, New Yorkig fel is gyogyult, de valószínűleg deportálni fogják.

LEGSZEBB UTAZÁS! A CUNARD VONAL DUPLACSAVA. BU GOZOSE, A SAXONIA

MARCIUS 30-AN INDUL a hajóval és innen FIUMBA . . . 36 dollár BUDAPESTIG . . . 37

CALADOK BÉSZERE KÖLON ÉS 28 GONYAS SZOBAK — KETSZER NAPONTA BOR. II-KI OSZTÁLY \$65.00

FOGLALJA LE HELYÉT AZONNAL ES KÖLDJON 2 DOLLAR ELEGLET ÉS CIZMER. EMIL KISS Banker 104 Second Ave., New York.

HA MÁR AZ ORVOSOK IS LEMONDTAK ÉLETÉRŐL és semmi más orvosság nem használát, akkor még mindig van egy mentő a részére, a MENTŐ-LAX egy enyhe, tiszta növényből készült termék, minden káros hatás nélkül. A gyomorot és beleket erősit, a vért tisztán tartja. ÁRA EGY DOLLAR. Pénzt ajánlott levélen vagy money orderen: HENRY JACOBI 33 Ave. B, N. Y. City.

CUNARD MAGYAR AMERIKAI VONAL. Egyedül közvetlen hajóvonal NEW YORK és FIUME között. Utazás minden ázsiai néppel. Fiume a Magyar Államvasutakon van. Hajóindulásaink New Yorkból: ULTONIA, március 23-án, dében. SAKONA, március 30-án, dében. PANONIA, április 13-án, dében. CARPATHIA, április 27-án, dében. Fiuméig \$30.00. Fiuméből New Yorkig a jegy ára \$35.00 és a \$4.00 feladé. Észlelték: New York, BOSTON, CHICAGO, MINNEAPOLIS.

Hunfalvy Hugó. HITES ÜGYVED ÉS JOGTANÁCSOS. Könyveszi hivatal. 309 BROADWAY, NEW YORK CITY

JACOB KLEIN BANKHÁZAI. 207 Sixth Ave., Hometown, Pa. 16 N. Duquesne Ave., Duquesne, Pa. FIBANK: 1340 PENN AVENUE 1340 PITTSBURG, Pa. SÜRGÖNYI PÉNZKÖLDSÉ a legbiztosabb számítás mellett 2% GRAN BELŐL FIZETTIK KI.

LEGJOEB MAGYAR KONYHA. Telmányi O. Györgyné. MAGYANVENDÉGLŐ. 121 WEST 61 ST., NEW YORK. Legfinomabb konyhával, szentes magyar étel és jó magyar üi társaság tessék ezt a magyar magyandéglőt keressék helytől. GYONYGÉSEN BERENDEZTET BÜTÖRÖZÖTT SZOBAK KIADOK.

WÁRADY LAJOS. Haza! peres és katonai ügyek pontos elintézése. PÉNZKÖLDSÉ AZ Ó-HÁZABA. A legbiztos HAJÓVONALAK KÉPVISELŐJE. HAZAI VÉTELÉK ÉS ELADÁSA. Magyar Könyvszer. 449 BROAD ST., TEINTON, N. J.

Mme. BLUMENFELD. 119 Ave. A, New York. A St. Marks Place közelében. Egyedül évszázadi magyar női és gyermekruhák rak-tár. IMPORTALT nagy és szeszony kreteknél, 100 kália póló és gyász: fanyolok legújabb va- legújabb divi kalapok at- riktáltak a legújabb divi szociat.

RÓTH JÓZSEF BANKHÁZAI. 401-2 Jerome St., McKeesport, Pa. 506 Grant Street, Pittsburg, Pa. HAJÓEGY MINDEN VONALRA — PÉNZKÖLDMÉNYEKET gyorsan és pontosan eszleltünk Európa bármely részére — SÜRGÖNYI PÉNZKÖLDSÉKEKET félvezünk 12 napi ELEGYÉZÉS mellett.

HAZAI DOLGOK

Nyomor és bűn. Budapest. Braun Zsigmond beküldt husz éves szababegéd beklüldt budapesti kerületi munkás-sítő-pénztárhoz egy belépőmlyre azt írta, hogy ő atyja Braun Zsigmond igénybe alkalmazásában. Kíváncsi volt, hogy Braun Zsigmond igénybe alkalmazásában. Kíváncsi volt, hogy Braun Zsigmond igénybe alkalmazásában.

Öngyilkosság a kapitány. Budapest. Minap reggel kölyut- és Francia-ut sarl- vendéglőbe betért egy ember. Nagyból lármat és amikor fizetésre került a jelentette, hogy nincsen a korosmáros erre rendtől ki berrite a külföldi emberkerület kapitányságra. Itt dotta az idegen, hogy Pas- táv Adolf huszötöt éves könyvelő. Kérte a reny- tolezoltsa haza, mi általán nincs pénze. Pass- vitték az őrszobába és a rendőr hozzáfogott jelent- irásához, az idegen revol- tott, jobb halántékon lött. Nyomban meghalt. Meg- ták, hogy az öngyilkos k- az oppelni biattó bíró- kasztás miatt körorzte. Ho- törvényszéki orvostani- vitték.

Véres kardpárba. Arad. A battonyai k- összeveszett Pintér-László- lólt Janovic Mladen fók- sal. A ügyet a itteni í- reszt-ben végkimerülés- kardpárbaíval intézké- védeljélt mellén 12 é- izomatizt terjedő vágás- földbírtokos halakjár- nyáján sebesült meg.

Meghalt aggn. Sátoraljayhely. Min- 91 éves korában öv. Albertné. Az elhunyt volt néhai Friedlieb- hitközségi és iskolás- nek, az 1868-69. évi kongresszus egyik na- tagjának. Temetése, elhunyt fia, dr. Friedl- budapesti hittanár m- esubszédet és dr. Gol- bi imát, nagy részvét- le.

Lopás a városi pé- Szabadka. Dimitri- dán, Szabadka város- rosa, egy számitási h- sa alkalmával hány- 2300 korona készre- ből. Azonnal jelenté- ányról és egy hónapi- kért. A vizsgálat s- ban folyik. Annyi bi- Dimitrievics személy- gazdag és puritán je- gyan sem fér. Lehe- Dimitrievics egy óva- zetésnél nem volt- gyázatos és az érté- tett óvadékok készpé- szafizette. Valószín- hogy tolvaj férköz- helyiségébe, mert- százkoronás csomag- darab bankjegy- pénztáros pedig, va- csomag bankjegyet- papírszalagot leté- a hiányos csomag

A BEVÁNDORLÓ

HAZAI DOLGOK.

Nyomor és bűn. Budapest. Braun Zsigmond husz éves szabósegéd beküldött a budapesti kerületi munkás-biztosító-pénztárhoz egy belépést, amelyre azt írta, hogy ő atyjánál, Braun Zsigmond igénybe vette a alkalmazásában. Röviddel a bejelentés után a különben is beteges Braun Zsigmond igénybe vette a pénztár orvosi segítségét; tíz-pérez és gyógyászati költségét kétszázötvenkoronát utaltatták ki magának. A pénztár csak később tudta meg, hogy Braun atyja nem önálló szabómester, hanem csak segéd és Braun Zsigmond azért eszelte ki ezt a bejelentést, hogy a pénztár segítségét igénybe vehesse. Bokányi Desző igazgató följelentést tett ugy Braun Zsigmond mint szülei ellen család és magánokirat-hamisítás miatt. Az ügyesség csak Braun Zsigmond ellen tett vádat. Most tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék. A vádlott töredelmesen beismerte, bűnére és nagy nyomora kész-tettek arra, hogy ilyen módon in-gyen orvosi kezeléshez és gyógy-szerhez juthasson. A bíróság az enyhítő körülményekre való te-kintettel, egy heti fogházra és husz korona pénzbüntetésre ítélte.

Öngyilkosság a kapitányságon.

Budapest. Minap reggel a Thó-köly-ut és Francia-ut sarkán levő vendéglőbe betért egy külföldi ember. Nagyból lármát csinált és amikor fizetésre került a sor, ki-jelentette, hogy nincsen pénze. A korcsmáros erre rendőrt hívott, a ki bevitte a külföldi embert a VII. kerületi kapitányságra. Itt elmond-totta az idegen, hogy Passek Gus-táv Adolf huszonöt éves oppelni könyvelő. Kérte a rendőrséget, ne tartóztassa haza, mert egy ál-talán nincs pénze. Passekét be-vitték az őrszobába és amíg a rendőrhöz hozzáfogott jelentése meg-írásához, az idegen revolvert rá-ntott, jobb hátánál lőtte magát. Nyomban meghalt. Megállapítot-ták, hogy az öngyilkos könyvelőt az oppeli büntető bíróság sik-kasztás miatt kötözte. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Véres kardpárbaj.

Arad. A battonyai kaszinóban összevesztett Pinter-László ügyvéd-lőt Janovic Mladen földbírtokos-sal. A ügyet a itteni Fehér Ke-reszt-ben végkimerítésig menő kardpárbajjal intézték el. Az ügy-védjölést mellől 12 cm. hosszú, izomzatig terjedő vágást kapott, a földbírtokos balkarján és koponyáján sebesült meg.

Meghalt aggnő.

Sátorlajuhely. Minap meghalt 91 éves korában özv. Friedlieber Albertné. Az elhunyt özvegye volt néhai Friedlieber Albert volt hitközségi és iskolaszéki elnök-nek, az 1868-69. évi izraelita kongresszus egyik nagyon agilis tagjának. Temetése, melynél az elhunyt fia, dr. Friedlieber Ignác budapesti hittanár mondott bu-sabeszédet és dr. Goldberger rab-bi imát, nagy részvét mellett folyt le.

Lopás a városi pénztárban.

Szabadka. Dimitrievics Bog-dán, Szabadka város házi pénztá-rosa, egy számitási hiba vizsgálá-sa alkalmával észrevette, hogy 2300 korona hiányzik a pénztár-ból. Azonnal jelentést tett a hi-ányról és egy hónapi szabadságot kért. A vizsgálat szigorú titok-ban folyik. Annyi bizonyos, hogy Dimitrievics személyében, aki dus-gazdag és puritán jellemű ember, gyan sem fér. Lehetséges, hogy Dimitrievics egy óvadék visszafi-zetésénél nem volt eléggé elővi-gyázatos és az értékpapírban le-tett óvadékok készpénzben is visz-szafejtette. Valószínűbb azonban, hogy tolvaj férközött a pénztár helyiségébe, mert egy átkötött százkoronás csomagból tizenhat darab bankjegyet hiányzott. A pénztáros pedig, valahányszor új csomag bankjegyet bontott fel, a papírszalagot letépte és eldobta, a hiányos csomagból pedig a

bankjegyek ki vannak húzva és a papírkötés teljesen érintetlen. Öngyilkosság a vendéglőben. Szeged. Huszta Ferencz vendéglős a felesége és vendégei szemelátára a vendéglő helyiségé-ben revolverrel szájába lőtt. Elő-zőleg felesége valamért megdor-gálta és az ittas ember elkecsere-désében követte el tettét. Súlyos se-bével a kórházba szállították.

A sírásó tragédiája.

Szentpéterszeg. Bihar megye. A községben Harasztí József sir-tásó egy falubeli halottnak ásta a sírját, de egyszerre ráomlott a sír-terem mindkét partja és maga alá temette őt. A közelben nem volt senki és így csak akkor tudták meg a szerencsétlenséget, mikor a nép a falubeli halottnak a beomolt sírhoz akkorsírt. Hamarosan kiás-ták Harasztit, aki azonban akkor már halott volt.

Legujabb hazai dolgok.

Bertalan rémregényt csinál. Budapest. Bertalan József szá-bósegédnek hónapokig nem volt munkája. Ehezett s hogy éhségét csillapítsa, elkezdett rémregénye-ket olvasni. És a sok véres histó-ria fejébe szállt Bertalanak. Le-velet ír Sándor Mihályné karcagi földbírtokosnőnek s a budapesti anarkisták nevében háromezer ko-ronát követelt tőle Postresztánt jegykedő jellegre. Ha nem küld-pézt, halál fia. Bertalan irt meg egy levelet s most már haterer koronát kért vőlegény jellegre, a budapesti főpostást. Az asszony feljelentést tett a rendőrségen. Minap délből megjelent a 76-os számú hirdetés a főpostán és érde-kelődött, jött-e vőlegény jellegre le-vél. A detektívek követték a hor-dárt, akit a Váci-utcában, félve, remegve várt Bertalan. Természe-tesen lefűltek. A tizenkilenc éves szabó bevalotta bűnét. Azzal védekezett, hogy éhezett, s hason-ló históriát olvasott egy regény-ben, hát végig akarta csinálni ő is.

A szerelmes asztalos merénylete.

Budapest. Dócsy István aszta-losmester évek óta együtt lakott Iró Regina fényezőnővel a Cser-hát-utca 15-ik számú házában. A harminczöt éves Dócsy az utó-bbi időben észrevette, hogy a leány elhidegült tőle, s az is bántotta, hogy a műhelyében is mind ke-vesebb dolog akad. Ezek a körül-mények nagyon elkecserezték az asztalosmestert, aki eladta mihe-lyét, revolvert vásárolt s négyser-nyű Irtó Reginára. Egyik lövés súlyosan megsebesítette a leányt, akit a mentők a Rókus-kórházba vittek. Dócsit nyomban a főkapí-tányságra vitték, ahol kihallga-tása után letartóztatták.

Urak harca.

Eperjes. Nagy háborúság van a város urai között és a küzdelem hullámai most már a bíróság aj-táján is keresztülesznek. Gedyuli Henrik, a tiszai ágostai evangeli-kus egyházkerület főjegyzője bün-vádi feljelentést adott be Kubinyi Géza országgyűlési képviselő, volt főispán és dr. Barta József miskolci ügyvéd ellen rágalma-zás és becsület sértés miatt. A föl-jelentés szerint Kubinyi és Barta egy nemrég, a püspökválasztás ügyében megtartott értekezleten a többek előtt úgy nyilatkoztak Gedulyról, hogy az uri osztály le-törtészt ezéozza, izgat az urak el-len és hogy a pánszlávokkal érez együttl. Az érdekes tárgyalás a jövő hónapban tartják meg.

Gyilkos a csendőrgolyó.

Fehérgyarmat. A csendőrgölyök kedve szerint fog végződni. Mada-rassy Károly matolési parasztag-zada állapota yálságos. Csodának kell történnie, hogy kiherelhesse veszélyes sebtét. Valószínűbb azon-ban, hogy belepustul. Ökölbe szorul a kéz ennek a megdöbönt-ten, jelentéskének olvasnak. Egy Ferenc-párti jelölt mandátumának besü-lletes, elvhu magyaroknak az ágyat kell nyomni hónapokig, né-melyeknek pedig idő előtt el-kell költözni a néma sírba. Más-rik is voltak már áldozatai a ma-gyar kortesszenvedélynek. De a matolésishoz hasonló vérontás alig.

A család Az élet legfőbb kincs. Aki nem gondoskodik róla, legdrágább kincsét hanyagolja el. BIZTOSÍTSA családja érdekében életét beteg-ség és baleset ellen. BIZTOSÍTSA otthonát tűz ellen, biztosítsa ab-lakait, szoval mindent. Utbaiga-títás ingyen. A. B. BING 51 Hamilton Place, New York. Levelekre ingyen válasz.

Ez példátlanul felhaborító, elvete-mült garázdálkodás volt a pehely-könnnyiséggel röppenő csendőrgö-lyónak. Ha ezt a nyomorult gazsá-got meg nem torolja, ez a hitvány kormány, akkor igazuk van a nyu-gati csufolódóknak. Magyarorszá-got a balkáni nivó alá súlyosztta a pálinkán születtek, vérben fo-gant, pénzzel szaporított mungó-horda.

Agyonszurta a feleségét.

Sátorlajuhely. Monyita An-drás jómodu varanó-csemernyei gazdát hitvesgyilkosság miatt a csendőrség letartóztatta. A het-venkét éves gyilkos férj éveken kí köztük a feleségével, de az utóbbi időben napirenden voltak közöttük a perpatvar. Monyita is-mét összetűzött feleségével. Fel-hevíült állapotában kést ragadott és úgy dőtte felesége szívébe, hogy az asszony azonnal szörnyet-halt. A kés pengéje annyira el-görbült, hogy a jakkiltásra elő-segítő szomszédok csak nagyne-hezzen tudták kivenni a halott tes-téből. Monyita azzal mentegette magát, hogy nem bírta felesége szekaturát elviselni. A gyilkost az új helyi ügyészség fogházába kísérték.

A rabló cselédek.

Solymár. Néhány hét-előtt hirt-adtunk róla, hogy Solymár köz-ségben két eszedéleány rablótáma-dást követett el Gunszt József nyugalmazott fővárosi tanács-jegyző házában. A cselédek elal-datták a beteg fekvő Gunsztét, aztán kifosztották a lakást és meg-szórták. A két elvetemedett le-ányt elfogták a detektívek Buda-pestben.

A főkapitányságon Keresztessy Gyula rendőrfogalmazó fogta val-latóra a leányokat. A fiatalabbik a tizenötléves Ipolyi Erzsébet, már másfél esztendője szolgált Gunsztéknál, de február elején felmondtak neki. Itt a főváros-ban, a Hunyadi-terem aztán Gunszt egy másik cselédét fogá-dott, a husz éves Szabó Eszst, aki beállt a szolgálatba, még mielőtt a régi cseléd elment volna. Gunszt-né fekvő beteg volt, nem tettsetz a sok munka az új cselédnek sem és ketten abban állapodtak meg, hogy vissza fogják lopni a cseléd-könyveket. A férj delőtőlontként dolgai után járt, ilyenkor az egész lakást lezárta, csak a felesége szo-bájá maradt nyitva. Ezt az időt választották ki a cselédek. Szabó Erzszi valami erős szagu folyadé-kot szerzett, az üveget a szender-gő beteg orra alá tartották, a párna alól kivették a szoba- és szekrénykulcsokat, ellopták a könyveiket és ami pénz és ékszer a kezük ügyébe akadt, magukhoz vették. Delután két óraker Buda-pestre utaztak. A feljelentés után a detektívek sokáig eredményte-lenül kutattak, mert hannis néven tartózkodott a két cseléd a fővárosban. Megállapították azonban, hogy Szabó Erzszi rovvott multu, a soproni fegyházban ült lopásért. Gunszt csak annyit tudott mon-dani, hogy Szabó Erzszi a könyve-szerint valamikor lakott itt Bu-dapesten, a Tisza-utczában egy czipésznél. A detektívek egy heti kutatás után megtalálták a cselé-pézt, aki elmondta, hogy kvár-tyélosa volt a leány, a minap is-járt nála igen szépen felöltöz-ten. De nem lakott a czipésznél, dísekávé emlegette, hogy széb lakása van most a Felsőerdősor-utczában. A detektívek bejárták a Felsőerdősor-utczában az összes házakat, ahol kvártélyban cselé-dek laktak. Az egyik házban az-ker látkadtak a két leányra, akik Keresztessy Gyula rendőrfogal-

mazó előtt beismerték a bűnüket. Az ékszereket mind elzalogosítot-ták. Mindkettőjüket letartóztat-ták. Pénzgyártó kovácsok.

Szombately. A körmendi csend-őrség hetek óta nyomoz egy pénz-hamisító banda után, mely Vas vármegye majdnem valamennyi községét hamis ötkoronásokkal és egyforintosokkal árasztotta el. Majnem minden nap más és más községben hoztak forgalomba ilyen hamis pénzeket, de a csend-őrségnek hetekig nem sikerült megfogni a banda tagjait. E hét elején Körmenden kerültek for-galomba a hamis pénzek és végre sikerült letartóztatni két asz-szonyt, akik hamis ötkoronásokkal akartak fizetni. A két asszony egy szót sem vallott és meg-nyüket sem mondták meg. Egy ru-mi ember azonban felismerte az egyik asszonyt, Nagy Kálmán ra-bathorszlai kovácsmester felesé-gét. Házkutatást tartottak a ko-vácsmesternél és ennek lakásá-ban sok hamis pénzt találtak. Ki-derült, hogy a pénzeket a kovács-mester és felesége, valamint en-nek sógora, Keszte János horvát-nádajai kovácsmester és felesége gyártották czinkból. Eleinte ta-gáltak, de valamennyiükre rábi-zonyult a család, mire a csend-őrség mind a négyet letartóztatta.

Angyalcsinálás nagyban.

Zalaegerszeg. A város környé-kén is virágzik az angyalcsinálás mestersége. A csendőrség tegnapi letartóztatta Nagy Jánosné ke-mendőtárlaki lakost, aki bevallotta, hogy mások ajánlására egy szü-lésznő segítségével elhajította mag-zatát. Hogy ki volt a születő, azt nem tudja megmondani. A csendőrség erőlyesen nyomoz a letartóztatott asszony büntésére után.

Inség.

Adatok a felvidéki népről. Február 8-án Haydin Imre kép-viselő megintertéllta a földmiv-elvélügyi minisztert, a trenescs-ürőcz-árva- és lipómegyei inség dolgában. Serényi miniszter élel-miszerek kiosztásával akar segí-teni legalább addig, míg a felvidéki kirendeltség utján gondoskod-hatik.

Az interpelláció nagyobb fi-gyelmet nem keltett, annyira meg-szórtuk már, hogy felvidéki né-pünk időnként segítségre szorul, hogy éhen ne vesszen. Hol a ru-ténekkel van baj, hol a szepes-me-gyei és sárosmegeyi tóttokkal, hol az ármegeyekkel, hol az erdélyi székelyekkel, de baj mindig van. Ennek az a következménye, hogy megszoktuk. Pedig tudja isten, mintha annak más következmé-nye kellene, hogy lett volna. Tal-án megpróbálhattuk volna, nem lehetne-e úgy segíteni, hogy aztán többet már nem kellene. Igazi munka az volna, ha életét vennék annak, hogy egyáltalában inség lehessen. Akkor sem, ha a krumpli meg a káposzta egyszer nem terem meg jól. Busásan megtérülne a se-gítség. Mert hisz nincsen nekünk így semmi hasznunk, ha a fele ország csak egy tengődik folytonos segít-séggel, hanem csak ugy, ha produ-kál.

Gazdasági életünk önálló berendezésének nagyon fontos tényező-je hegyvidékünk. Ez szinte praed-terminálva van arra, hogy piacza legyen az Alföld gazdaságának, a mikor meglesz az önálló vánterül-let. (Persze, mikor lesz meg!) Azonban mai állapotában ugyan-csak képtelen számottevő fo-gyaszásra. Ahhoz első sorban az szükséges, hogy a termelő képes-ségét fokozzuk. Még pedig a mező-gazdaságit is, az iparit is.

Általános az a felfogás, hogy a hegyvidék mezőgazdasági termel-ésre alkalmatlan. Ha mezőgazda-sági termékek amugy „magyar” értelemben a búzát vesszük, akkor igaz. Ámbar a hegyvidéken hiszen búzát is jól termelnek. Csak példának említem a türöz-megeyi déli lejtős Vág lapályát (Szucsánytól kezdve. Vagy a Tu-rócz lapályán renekszép megnő

NE DOBJA KI PÉNZÉT.

Vásároljon ott, a hol biztosan jó szert kap pénzéért.

Az amerikai magyarok — ugy a városokban mint a telepeken lakók — az utóbbi években majdnem minden gyógyszerükségletüket nálunk szerzik be, mert meggyőződtek, hogy a mi gyógyszereink valóban olyan hatásúak mint a minőt hirdetésünkben nekik tulajdonitunk. Ha csak egyetlen egy rendelésüket lelkismeret-lenül szolgáljuk ki, azáltal száz meg száz leen-dő rendelőt elriasztanánk, mert ugy-e, aki egy-szer csalódott, senkinek se ajánlja gyógyszer-tárukat. De nincsen egy se, aki elmondhatná

igaz lelkismerettel, hogy nem volt megleged-ve a mi gyógyszereinkkel. Búszkén hivatkozunk erre a körülményre, a midőn az alábbiakban néhány hírneves köz-legességünkre hívjuk fel a Bevándorló olvasói-nak figyelmét. A mi gyógyszereink személyes felügyelete és kiváló kémikusnak személyes felügyelete és közreműködése mellett készülnek és kimerítő használati utasítással kerülnek a rendelő kezé-be. Nyugodtan és bizalommal használhatja en-nélfogva mindenki.

AZ ÖSZÜLÉS ELLEN-SZERE.

A Partos Patika által készített PASTORINE az a haj, a bajusz vagy szakáll termesze-tes színt visszahozza. Ha színt a hajunk, bajuszunk, szakállunk más. Ez a haj- és bajusz-termesztő szer az egész testet megújítja, erősíti és fiatalítja. Az Elsa Víz üvege 1 dollár, hat üveg 5 dollár.

AZ ELVESZETT FÉRFI-ÉRO.

Az elvesztett férfierőt egyenlő csak a Partos Patika kapható PASTORINE. Ez a haj- és bajusz-termesztő szer az egész testet megújítja, erősíti és fiatalítja. Az Elsa Víz üvege 1 dollár, hat üveg 5 dollár.

A LEGJOBB FAJDALOM-OSZILLAPÍTÓ.

Ha fáj valamik akármilyen okból, ne tűrjük a kínokat, hanem menjük be a fájó testrészt a Partos-Patika PASTORINE. Amelynek nincsen pá-rja. Egy adag 1 dollár, hat adag 5 dollár.

AZ IDEGESSÉG GYÓGYI-TÁSA.

Azok a szorongások, akik az ide-gesség jeleit tapasztalják magukon, siessenek megrendelni a Partos Pati-ka által készített PASTORINE ELIXIRT, amely nemcsak az idegességet gyógyítja, hanem munkaképvet megújítja. Az Elsa Víz üvege 1 dollár, hat üveg 5 dollár.

TITKOS BETEGSÉGEK.

A legbiztosabb gyógyítás mód 3000 cseleget, gyulad és vashalottak ellen. NO. 1. TRIPLETS KESZITMANY. 1 doboz pillu-s 1 üveg befejezendőnek szer fec-sendővel együtt csak 2 dollár be-mentve. Elhanyagolt bajt s az ebből száma-zó folyást a No. 2. Triplets gyógyszer gyógyítja. Elhagy a gyógyonhos orvosok. Elhagy a gyógyonhos orvosok. Elhagy a gyógyonhos orvosok.

MENTSVAR A RENDELÉSNEK TESSÉK KIVÁGNI A MELLÉ-KÉLT SZELVÉNYT, A KIVÁNT SZER NEVÉT RÁ-IRVA ES AZ ÁRAT MELLÉKELVE, CZIMÜK PON-TOS MEGJELÉLÉSSEL KÜLDJÉK BEAZALÁ-B. BI CZIMÜNKRE. PARTOS PATIKA 160 SECOND AVE., NEW YORK. 10-ik utca szöglet.

A "BALATON TELEP" népesedése.

ISMÉT UJABB CSOPORT FOG INDULNI. A Florida államban Tampa város és Keystone Park kö-zelében, a legegészségesebb vidéken elterülő s kevés munká-val, évenként többszörös termést biztosító, gyönyörű szép Balaton telep-re folyó hó 21-én, vagyis mult kedden indult el a harmadik csoport magyar ember, akikkel együtt immár 36 család telepe-dett le az áldásus Balaton Telepen, ahol a települtek által irt levelek és hivatatos "Nyilatkozat"-ok bizonyítják, hogy minden szorgalmas magyar ember részére jó munka, tisztés-séges megélhetés, szép jövő és boldogulhatás biztosított. Az eddig letelepültek nem győzik eléggé dicsőíteni az ottani nagyszerű éghajlatot és rendkívüli kedvező viszonyokat. Akik április hó 1-éig még felfoglalják a földet, azok az eddigi kedvezményes árakban kaphatják. Április hó 1-je után a föld ár emelkedni fog. A LEGKÖZELEBBI UJABB (NEGYEDIK) CSOPORT APRILIS HÓ 4-IKÉN (KEUDEN) FOG MÉRSEKELT ARU JEGYVEL A BALATON TELEPRE INDULNI. Akik az április hó 4-ikén induló csoportosok csatlakozni akarnak, avagy egyébként is bármilyen tekintetben felvilgosi-tást nyerni óhajtanak, azoknak minden utbaigazítást szive-sen megad WÉBER GUSZTÁV TELEPTULAJDONOS 223 E. 18th STREET, NEW YORK CITY.

kellene mutatni egy — különösen szegény gazdának való — minta-gazdaságot. A hozzávaló feltéte-lek megvannak, csak ki kellene használni. Az így elert több ten-zemelés épen elég volna arra, hogy a nép jogos emberi igényeit kielé-gítse. A nagyobb mérvű szarvasmar-hatenyésztés, gyümölcs-, esetleg konyhakertészetnek föfeltétele a tömeges fogyasztás. Ez pedig ép-nyben nincsen. Nincs azért, mert nincsen nagyobb fogyasztási központ a vidéken. A közlekedési vi-dő igazán gyatrak a közlekedési vi-dő. Fogyasztás tekintetében a négy vármegyében számba jöhet Rózsahegy (1891-ben 6879 l.), Zsolna (4117), Trecsén (5100), Ruttká (2933). Stubnyafüred (2225, ujabban itt van a zínó ta-nyitóképző is), Turócszentmár-

kat, aztán ne cifrázza, mert így nem tudják énekelni kisérni. Nos? — Megpróbálom... — felelte az előbbi siralmas hang.

— Hát az Isten áldja meg kántor ur! Így már rendben leszünk. De azért, ha nem nagyon siet, egy kis friss törpötis pogácsával és egy kis szilvapálinkával szívesen szolgálak. Tessék beszélni az ebédre, mindjárt jövök én is.

— Köszönöm, főtisztelendő ur, majd máskor. Most dolgom van. Diesértessék az Ur Jézus Krisztus!

— Mindörökké ámen!

A sekrestyéből koccogó szerény léptek indultak ki a kórkocsás folyosóra. Krizsóczyné hirtelen ki lépett a rektoriumból. Egy nyurga, hosszú, feketekabátos, félszeg fiatal embert látott mag előtt. Szegletes, magas, halvány homloka, mélyen ülő, fekete szem és ritkás kis bajusza volt az ifjújának. A tekintete mindig a cipője orrát kereste. Krizsóczyné megszólította:

— Kántor ur!

Az ifjú megrettenve nézett rá. Meglepte az illelülhözben uszó sulhogó selyembe öltözött előkelő szép asszony megszólítása. Bizonytalan hangon mondta:

— Tessék parancsolni!

— Ha nem csalódom, ön orgonáit ma a templomban?

Az ifjú elsápadt. Sietve védekezett:

— Igen, én voltam, de bocsánatot kérek, majd jövőre...

Krizsóczyné nevetve szakított a félbe:

— Ne, ne! Nekem nagyon tetszett a játéka. Sőt valósággal meglepett.

— Oh, kérem...

— Ne szerénykedjék. Művészesen játszott. És honnan szedte azt a friss, gyönyörű preludiumot?

Az ifjú rábámult az asszonyra, aztán csodálkozva, hitetlenül kérdezte meg:

— Hát szép volt?

— Csodaszép!

Az ifjú a cipője orrára nézett és csöndesen, félénken jegyezte meg:

— Én komponáltam...

A sekrestyéből kilépett az öreg pap s mikor meglátta Krizsóczynét, azt se tudta, mit csináljon, nagy megtiszteltetésül:

— Oh, méltóságos asszony, kegyes patronánk, csókolom a jószágos kezeit, minő nagy kitüntetés!

— Diesértessék, főtisztelendő ur! Az új kántorához jöttem gratulálni.

Az öreg pap nagyot nézett és zavarában rászólt az ifjura:

— No, amice, csókoljon hamar kezét a méltóságos asszonynak.

Az ifjú meghajolt, motyogott valamit, Krizsóczyné jókedvűen mondta:

— Önt, főtisztelendő ur, nem merem meghívni vasárnap ebédre, mert tudom, hogy még csak most fog reggelizni, de a kántorához legyen szerencsém. Elfogadja?

Az öreg pap feljebb toltá orrán az okulárát, aztán sietve ő felelt a kántor helyett:

— Oh, hogyan fogadná el! Boldog az amice, nagyon boldog, hogy ilyen szerencse éri!

A kántor majdnem az orrára bukott, annyira nézte a cipőjét. Krizsóczyné pedig mosolyogva mondta ki a szentenciát:

— Hát akkor elviszem magammal a kocsimon. Kint vár. Igaz, főtisztelendő ur, az orgona nagyon rossz állapotban van. Ma határoztam el magamban, hogy újat veszek a templomnak. Hadd tudjon a kántor ur még szebben játszani!

III.

Krizsóczyné hódolatleltjes bámulója lett Kovács Jánosnak. Így hitták, ezen a közönséges, mindennapi néven a fiatal, félszeg, kopott falusi kántort. Bámulta

benne a csodálatos tehetséget, az öntudatlan teremtő erő, a zenit.

Mert Kovács János zseni volt. Fésületlen, vad zseni, aki nem ismerte a maga szellemi értékeit s mint egy ostoba, tudatlan gyerek nézett bele az élet misztériumába, a jövőbe, amely pedig az ő dicsőségét, nagyságát rejtette mélyében.

Krizsóczyné szinte remegő izgatottsággal töltötte el a maga nagy felfedezésének tudata. A zseni reflexillógiusa bélyege, amelyet eddig csak kész műalkotásokon csodált meg, most ott regett előtte egy falusi tanító szögletes homlokán. A művészet imádata hirtelen nagyon közel hozta hozzá ezt a szegény paraszti, homályos származású embert.

Mindenekelőtt a kastélynak azt a szárnyát, amelyben a muzeumi tudós szokott a nyári hónapokban lakni, berendezette Kovács Jánosnak. Aztán kitűnő, ismert nevé mestereket hívott le magához és művelni taníttatni kezdte a vad zsenit.

A félszeg tanítócska túrt, hogy azt tegyenek vele, amit akarnak. Nem volt tisztában azal, hogyan jutott e nagy szerencséhez, csak egyszerűen tudomásul vette, hogy drága zongorán játszhatik s hogy egy előkelő, főnő, gazdag uriaszony úgy fogalkozik vele, mintha valami csodát látna benne.

Krizsóczyné nagyon előkelő családból való, tisztelt független asszony volt, de azért nem kerülte ki, hogy a művészetért való elkészenésnek szokatlan formáját a világ nyelvére ne kerüljön. És egy napon levelet kapott egy dős rokonától, akihez a bizalom szálai fűzték, s ez a rokon gyöngéden figyelmeztette, hogy ismerős társasági körök kompromittáló kapcsolatban emlegetik holmi néptanítócskával.

Krizsóczyné fölünyesen nevetett a levélre. Néptanítócska! Ludjak is ezek, kicsoda ez a tanítócska! De a levél különös elhároztást szilárdított meg benne. Elhívta magához a szobájába Kovácsot. A zseni félszegen állított be.

Kovács ur — kezdte Krizsóczyné elfogóda — lehet-e nekem jogom önt arra kérni, hogy ezentul négy határozottan nyuljak bele az életébe?

— Oh, kérem, méltóságos asszony — dadogta Kovács János gyöngyözve — hiszen eddig is annyi jószágát élveztem.

— Erről ne beszéljünk — vázolt a szavába Krizsóczyné — én azt szeretném, ha nekem teljes jogom lenne ahhoz, hogy öntől egy és más kívánjak. Például...

Kovács János csak a szeme egyik szögletéből mert fölneézni az asszonyra.

Krizsóczyné mosolyogva fejezte be a mondatát:

— Például azt, hogy ne járjon többé soha csizmában...

A zseni ijedten nézett a lábára. Ezuttal cipő volt rajta s ez némi bátorsággal öntötte el.

Megkockáztatta a védekezést:

— Oh, csak sárban szoktam...

— Soha sem szabad! — mondta ki a határozatot Krizsóczyné tréfásan. Aztán arra is kértém, hogy ezentul csak legújabb divatu, angol szabású ruhákban járjon, hogy a fehérneműt a legelső pesti cégtől hozassa, hogy...

A zseni a rázúduló kívánságokra olyan rémült arcot vágott, hogy Krizsóczyné nem állhatta meg kacagás nélkül.

— Sokat kívánok, ugye? — mondta sietve

— Oh, én mindent megpróbálom! — jegyezte meg a zseni siralmasan

— Köszönöm! — felelte Krizsóczyné hirtelen izgalommal. — De én érzem, hogy ez túlságos beavatkozás volna részemről az ön életébe. Én jogaimat keresek

ehéz. És ez a jogaim megvolna, ha ön is úgy akarná.

— Kérem... nyoszörgött fel a jámbor fiú.

— Nos, én... én hajlandó volnék, ha önnek is úgy tetszik, a felesége lenni!...

Kovács János azt hitte, hogy lecsik a székről, a melyen ült és az cipője orráról hirtelen a menyegyzetere szaladt fel a tekintete. Vajjon nem álmodik?

Nem álmodott. Krizsóczyné felállt, megfogta a kezét és meghatottan mondta:

— Azt hiszem, világhírű férjét választottam magamnak...

IV.

A zenei körök ujabban egy igénytelen, egyszerű nevet adogattak szájról-szájra a legnagyobb bámulat hangján, a Kovács János nevét. Egy-két csodálatos, forradalmi zenekompozíció jelent meg e név alatt s a szakértők zenei fenomenórák keztek szólni. A legújabb zeneművészeti nagyságokat emlegették vele egy sorban.

A zseni felesége, a művészelkü asszony, mintha álomvilágban járt volna. Elmámorosította a férje dicsősége, hirneve, ünneplése s a lelkeben diadalmas himnuszokba tört ki az önmagával való megelégedés. Elvégre ő ajánlkozta meg a világot ezzel a csodálatos tehetséggel. Nélküle az ő felfedezése nélkül ez az ember sohase került volna ki a kifalusi templom körülszobából, isteni tehetsége elenyevített volna s a melódiák, hangzathatagok szent forrása kiapadt volna a lelkeben. Kijött volna belőle minden az öreg pap, Verzár Demeter és a szánta Ballóné litániasí váloga.

A művészelkü feleség boldogan hordozta körül férjét a földkerekség koncerttermein. Azt akarta, hogy a dicsőség fénye közvetlenül sugározzék az ő teremtőményére, a tanítócskára, a ki immár híresség lett a kultura legnemzetközibb világvárosaiban.

Voltaképen hazárdjátékot folytatótt a mámoros asszony. Mert a zseni igazán nem volt alkalmas médium az ilyen körülhordoztatásra. A falusi kántor sehogyse akart kivészni belőle. Megmaradt a régi félszeg, szótalan, paraszti ifjúnak az új viszonyok között is s a finomlelkű asszonynak igazán minden művészetére szükség volt, hogy ezt az alakot esetlőre elfogadható beállításban vigye a nyilvánosság elé.

Sokszor már türelme veszett az asszonynak s ilyenkor kifakadt a zseni előtt:

— Nem értem magát János, hát nincs magában egy csöpp ambíció sem?

A zseni lehorgasztotta fejét és bűnbánóan az elegáns alkkipője orrát bámulta.

— De hát ez nem jól van így! — panaszkodott tovább az asszony. — Maga a világ egyik nevezetessége. Uralkodók rendjelei ékesítik a kabátját, a világ elnaggyobb szellemeivel egy sorban emlegetik, az arcképe nap-nap után megjelenik a lapokban. Tengeren túl is ismerik a nevét. Hát nem érzi, hogy milyen nagy dolog ez? Maga a halhatatlanság! Legyen gögös, büszke, öntudatos! Maga rendkívüli lény! Emelje fel hát már egyszer a fejét!

A zseni ijedten kapta fel a tekintetét:

— És mit csinálnak? — kérdezte kétségbeesetten.

— Mit? Mit? Legyen méltó a zsenihez. Semmi érzéke nincs a finomabb, művészi élethez. Nem tudja élvezni és értékelni a szépségeket. Nem érdekli semmi, a mi magasabbrendű. Szeretnem volna, ha megtanul idegen nyelveket. Hány uralkodó kívánt már beszélni magával s mindig külön kellett kérni a kegyet, hogy én is magával menjek és tolmácsa lehessenek. Már az életapok is

kifiguráltak e miatt. Félnem kell attól, hogy valaki négyeszköz beszélness magával, mert olyan csacsiságokat kotyog össze, hogy a hallgató a falnak megy tőle. A minap egy itteni, párisi újságíró valahogy kikerülte az én ellenőrzésemet és besurrant magához. Hát mit felelt maga neki arra a kérdésre, hogy mik a művészeti tervei? Mit?

A zsenit a szemrehányások anynyira meghatották, hogy a lehorgasztott fejevel majdnem a cipője orrára bukott.

— Hát mit feleltem? — kérdezte elkénszerűen.

— Lám, már ezt is eliejejtette. Azt mondta: "majd megtudom a feleségemtől!" Az a rosszmájú újságíró ezt a feleletet aztán kikürtölte a világnak. Ma éppen letvenedszer olvasom a maga nagy mondatát egy — délafrikai lapban. És ez a mondat fenn fog maradni az utókorra és még négy száz év múlva is mosolyogni fognak magán miatta. Hát térjen észre, az Isten áldja meg! Vigyázzon magára! Értse meg, a nagyság kötelez! Ne legyen mári-olyan kézen vezetett nagy gyerek...

A zseni nagyon meg volt hatva, sűrűn pislogott a szemé és teljes bűnbánattal mondta:

— Mindent megpróbálok. Bocsásson meg nekem.

Az asszony, a ki épen aznap vett meg drága pénzen egyik műkereskedőtől egy eredeti Rembrandtot, dicsékedve mutatta meg a műkincset a javulást ígérő embernek:

— Látja, ez a magáé lesz, ha holnap kifogástalanul felmondja nekem az angol leckét!

— Oh, — mondta a zseni a képtelen pislogatva — ennél szebb képet láttam én Marinál, a kis cseleknél, a ki maga a mult heten hozatott fel Erdélyből Párisba.

— Mi volt az a kép? — kérdezte az asszony összevont szemöldökkel.

— A vadász temetése. Nagyon szép. Az állatok kísérik a vadászot utolsó útjára és...

— Elég! — kiáltott közbe két ségbeesetten a zseni felesége és bevitt a Rembrandtot saját szobájába.

V.

— János, maga félisten! — mondta rajongva az asszony a párisi nagy hangverseny után. — Oh mily boldog vagyok, hogy a gondviselés a maga életének osztályosává tett. Minő diadal! Minő siker!

A félisten ügyetlenül lögatta le a kidagadt erű kezét és úgy fogadta ezt a lelkes, áradó kítőrest is, mint akármely más, közbömbös megjegyzést.

Az asszonyt hevitették a dicsőséges est-estéi és mámorában megfogta a zseni dagadt erű, vörös kezét és áhitatosan megcsókolta:

— Én halhatatlan hősom! — mondta elértékenyül gyönyörrel.

A zseni fáradtságról, kimerültségről kezdett panaszkodni, a mámoros asszony sietve a szobájába vezette és mint egy gyermeket babusgatva fektette le. Maga aztán visszavonult a saját hálószobájába és szintén lefeküdt. De sokáig nem tudott elaludni az izgalomtól s remegő szívvel várta a reggelt, amikor a kis széklely paraszt cseléd behozza az előkelő nagy párisi lapokat, a melyek tele lesznek az ura magasztalásával.

Reggel Mari nem jelentkezett a lapokkal. Az asszony csöngött s bejött egy másik cseléd. A lapokat hozta és egy levelet a Mari otromba, cselédés írásával.

— Tessék megbocsátani — szólt a levél — de nagyon megszerettük egymást a nagyságos urral és megszökünk. A nagyságos ur nem akart írni, mert szégyeli magát. Kezét csókolom Mari.

Háry apostol.

Irta: Erdélyi Emil.

Itt járt ő közöttünk sugár alakjával, Miúdenkét megüvölt csodás büv szavával. Nem szült még trombita ilyen csodás hangot! Mintha harang szólna, mikor szólni halod. Lányan kezdi, mint a csörgedező patak, Majd meg úgy dübörög, mint egy huszár-attak. Beszéde világos, mint egy fodorminta. Szagos is, csipős is, mint a fodorminta. Mollba kezd beszélni, vége cé-dur skála, Ezt lengve kíséri "árpados" szakála. Beszéde tüzes volt, volt benne paprika, Mert nagy szónoknál ez a fő titkika. Beszélte és evett is, majd meg fordítva, Háborura közben nagyokat ordítva. Az öreg Carnegie, majd hogy megiskült, Mert szegény ősz feje éppen mellette ült. A dörgő szavakra ijedten talpra állt, Mert a beszéd közben kicsikét szundikált. De a dicső férfi beszédét folytatta: — Persze, természetes, ott, ahol elhagyta. — "Mert a kutyafaját!" — ezt angolul mondta — "Le a háborúval! Fityegő lánshordta! Nem ropogó puska, béke kell a népeknek!" Itt szemét emel, a magas kék égnek. "Isten látja lellem, a békét akarom. Küzdök érte karddal, ha kell, vágok, szurok, Ha kell, háboruzok, mint a derék burok. Le a háborúval! Legyen szent a béke!" De itt megbicaklott egy kicsit beszéde. Egy nagy pohár vizet leküld mély torkán, Amitől basszus a egy zug, mint az orkán: "A háboru gyilkol, de a béke életet, A háboru elvesz, a béke ad életet. Háborúról zengett egykoron a költő Versfaragás közben, csatamezőn őt ő! De ma békét hirdet lángelkű Apostol S a felső négyeszáznál békével bekosztol. Divatját mult virtus, a hazáért halni, Kárpáttól New Yorkig csak békéről hallni. Le a háborúval! Ez a szavam vége! Éitessenek engem és éljen a Béke!" Jó Carnegie bácsi bólint rá egy nagyot S meleg kézfogással üdvözli a Nagyot. What the Hell! — rágódik az öreg e szókon, Mért nem maradt inkább az apostol otthon. Ha a béke iránt szeretete oly nagy, Akkor hát bennünket békében mért nem hagy?

Az asszonynak kalandja volt.

Irta: Pásztor József.

(Az asszony körülbelül huszonöt éves, de alig látszik többnek tizenhétnél. Az arezán valami finom, pajkos, gyermekesen örömteli ragyogás mosolyog. A szeme őszinte, odaadó, de néha játékos, hamis piezi gondolatok tüze ciklik kázik bennük. A férfi komoly, nyugodt ember. Talán harmincz éves, de öregebbnek látszik.)

Az asszony: Géza! Valamit akarok neked mondani.

A férfi: Ugyan? És miért vezetted ezt ilyen komolyan?

Az asszony: Mert ez komoly dolog. (Nevet.) Nekem az este kalandom volt.

A férfi (felkapja a fejét): Neked? Mit beszélsz?

Az asszony (nevet): Mondom, hogy kalandom volt.

A férfi (feláll, az asszony arczába néz): De hát mikor? Miféle kaland?

Az asszony: Az este.

A férfi: Tegnap este?

Az asszony: Igen. Tegnap este.

A férfi (gyanakodva): Különös. És miért nem mondtad el ezt nekem tegnap este?

Az asszony: Nem mertem. Pedig azzal léptem be, hogy elmondom. De te olyan komoly voltál, hogy egyszerre meghűlt bennem a vér. Istenem, hogy én ilyen gyerekes dologt elmondjak... Nagyon komolyan beszélgettünk egész este.

A férfi (fájdalommal): Igen. Mindenféle számárságot. S ha elmondom, hogy neked valami mondani valód volt. Ami engem mégis jobban érdekel. Ami veled történt. Talán valami gazfickó...

Az asszony: Oh, nem. Mondhatom neked, hogy nem volt kellemetlen ember. Egy egészen esinos, szelid fiú volt.

A férfi (keserűen): Tulságos boldog vagyok. Most már igazán érdekel. Az este virágot vettél?

Az asszony: Igen. Két eszerp azaléat. A virágos haza akarta küldeni, de én a virágot magam szerettem hazahozni. Nem is tudom, miért, de amikor virággal jövök az utcán, többnek, jobbnak érzem magam. És úgy gondolom,

A férfi: Már megint nevetél?

Az asszony: Hogyne nevettem volna. Csak láttad volna az arczát a két virágoz azeala liget között. Ő persze úgy képzette, hogy csak az egyik cserépet kapja. Ebben nagyon tévedett. Mikor a cserépet átvettem, megnyult arezal nézett réám. Megkérdeztem tőle: "Ugy-e, most boldog?" Dühösen válaszolt: "Miért ne lennék boldog, amikor egy ilyen bájos asszony virágait vihetem." Akkor rendben van, — feleltem. — Csak az az egy megjegyzésem van, hogy elég távol lakunk. Villamosra nem elég fel, kocsiba nem ülök, mert ez gyöngédtelenség lenne tőlem az ön kedves figyelmét iránt. Ő még jobban rám bámult, de nem szólt. En azonban folytattam. "Milyen kellemetlen lett volna önnek, ha teszem fel a vásáresarnokból jötem volna, két libával. Ugy-e, akkor nem ajánlotta volna fel lovagi szolgálatait? Pedig higgye el, hogy nőre végtelenül hiszélő, ha egy elhagyott, sötét utcáskában olyan végtelen figyelmes vele szemben." Az ifjú már zavarba jött. Kétségbeesett pillantást vet réám. "De, nagyságos asszony, bocsánat..." hebegte. En megint nevettem s folytattam: "En belátom, hogy nehéz az a két cserépet, de ha maga aria gondol, hogy érettem teszi, akibe az első pillanatban szerelmes volt... No jó, nem volt szerelmes... De talán akinek mégis megtetszettem... Hát, ugyebár, akkor nem tulságos nehéz a két cserépet virág. Az azala különben pompás virág. Tetszik magának?" "Tetszik", felelte megörvén a lovag és sötét pillantást vetett a virágokra. "Mondja meg őszintén, hogy maga alapjában véve nem is udvarias ember, — fordultam hozzá kicsit szemtelenül. — Magának tetszenek a esinos nők. Nos, vallja be." Nem szól semmit. "En azt hiszem, hogy maga egy aszfaltbetyár és kisül, hogy..." Itt az én ifjúm elvörösödött. Ingerülten kiállította: "Bocsánatot kérek, de én..." "Szóval maga tisztességes szándékkal czipeli a két cserépet azaléat. Szóval figyelmes, őszinten ember, aki tisztá hódolattal van a nők iránt. Higgye el, ez olyan nagy ritkaság a mai világban, hogy ez engem egyszerűen meglát. Ez után nincs más hátra, mint hogy várom az ön vallomását. Mert föl kell tennelem, hogy egy kicsit mégis szerelmes belém. Talán épen én vagyok az ideálja. Ilyennek képzelték álmaiban azt a nőt, akit szeretni tudna. Legyen szelletes. Legyen ragyogó." A fiatal ember megállt. A szemembe nézett. Valamit akart mondani, de csak mozdott a szája s nyoszörögve, kínosan szólt: "Nagyságos asszony..." Homót tudja, — szóltam hozzá, — hátha méltóságos vagyok? Ez azonban mindegy. En beszélék maga helyett, mert maga most el van foglaltva az azaléakkal. En tudom, mit akart. Meg akart hívni engem a lakására. Már leánykoromban hallottam, hogy vannak fiatal embeerek, akik megszólítják a esinos nőt. Persze!

Az asszony: Sőt nevettem. Amint rábámult, nevettem. Neked fogalmad sines, milyen bután tud nézni egy férfi egy esinos asszonyra. Mintha mindjárt meg akarná enni. A halvány arcom, a kis fehér sportspakám, a rózsaszín azaléak között elég kellemes kép lehetett. A legény — megjegyzem, a kifogástalanul volt öltözve — utánam indult, a kacagást biztatósnak vette.

A férfi: Ez természetes.

Az asszony (egy picit elgondolkozik): Különben lehet, hogy az is volt. Alapjában véve, én már nagyon régen szerettem volna megismerni egy vérbeli aszfaltbetyárt.

A férfi: Mesés ambíció!

Az asszony: Neked fogalmad sines arról, hogy egy ugynevezett tisztességes asszony mennyi rosszat meg szeretne ismerni, persze egy, hogy a hajszála se görbüljön meg... Nos hát a legény mellém állt, s halkan elfogódva azt kérdezte: "Ugyebár nehezek a cserépek? Talán segíthetnék?" Erre kérémt. "En csak bámultam rák. Most én nem jutottam szóhoz. Sarkon fordult s leverten elsonpolygott. És én..."

A férfi: Nos...

Az asszony: Hogyne nevettem volna. Csak láttad volna az arczát a két virágoz azeala liget között. Ő persze úgy képzette, hogy csak az egyik cserépet kapja. Ebben nagyon tévedett. Mikor a cserépet átvettem, megnyult arezal nézett réám. Megkérdeztem tőle: "Ugy-e, most boldog?" Dühösen válaszolt: "Miért ne lennék boldog, amikor egy ilyen bájos asszony virágait vihetem." Akkor rendben van, — feleltem. — Csak az az egy megjegyzésem van, hogy elég távol lakunk. Villamosra nem elég fel, kocsiba nem ülök, mert ez gyöngédtelenség lenne tőlem az ön kedves figyelmét iránt. Ő még jobban rám bámult, de nem szólt. En azonban folytattam. "Milyen kellemetlen lett volna önnek, ha teszem fel a vásáresarnokból jötem volna, két libával. Ugy-e, akkor nem ajánlotta volna fel lovagi szolgálatait? Pedig higgye el, hogy nőre végtelenül hiszélő, ha egy elhagyott, sötét utcáskában olyan végtelen figyelmes vele szemben." Az ifjú már zavarba jött. Kétségbeesett pillantást vet réám. "De, nagyságos asszony, bocsánat..." hebegte. En megint nevettem s folytattam: "En belátom, hogy nehéz az a két cserépet, de ha maga aria gondol, hogy érettem teszi, akibe az első pillanatban szerelmes volt... No jó, nem volt szerelmes... De talán akinek mégis megtetszettem... Hát, ugyebár, akkor nem tulságos nehéz a két cserépet virág. Az azala különben pompás virág. Tetszik magának?" "Tetszik", felelte megörvén a lovag és sötét pillantást vetett a virágokra. "Mondja meg őszintén, hogy maga alapjában véve nem is udvarias ember, — fordultam hozzá kicsit szemtelenül. — Magának tetszenek a esinos nők. Nos, vallja be." Nem szól semmit. "En azt hiszem, hogy maga egy aszfaltbetyár és kisül, hogy..." Itt az én ifjúm elvörösödött. Ingerülten kiállította: "Bocsánatot kérek, de én..." "Szóval maga tisztességes szándékkal czipeli a két cserépet azaléat. Szóval figyelmes, őszinten ember, aki tisztá hódolattal van a nők iránt. Higgye el, ez olyan nagy ritkaság a mai világban, hogy ez engem egyszerűen meglát. Ez után nincs más hátra, mint hogy várom az ön vallomását. Mert föl kell tennelem, hogy egy kicsit mégis szerelmes belém. Talán épen én vagyok az ideálja. Ilyennek képzelték álmaiban azt a nőt, akit szeretni tudna. Legyen szelletes. Legyen ragyogó." A fiatal ember megállt. A szemembe nézett. Valamit akart mondani, de csak mozdott a szája s nyoszörögve, kínosan szólt: "Nagyságos asszony..." Homót tudja, — szóltam hozzá, — hátha méltóságos vagyok? Ez azonban mindegy. En beszélék maga helyett, mert maga most el van foglaltva az azaléakkal. En tudom, mit akart. Meg akart hívni engem a lakására. Már leánykoromban hallottam, hogy vannak fiatal embeerek, akik megszólítják a esinos nőt. Persze!

Az asszony: Sőt nevettem. Amint rábámult, nevettem. Neked fogalmad sines, milyen bután tud nézni egy férfi egy esinos asszonyra. Mintha mindjárt meg akarná enni. A halvány arcom, a kis fehér sportspakám, a rózsaszín azaléak között elég kellemes kép lehetett. A legény — megjegyzem, a kifogástalanul volt öltözve — utánam indult, a kacagást biztatósnak vette.

A férfi: Ez természetes.

Az asszony (egy picit elgondolkozik): Különben lehet, hogy az is volt. Alapjában véve, én már nagyon régen szerettem volna megismerni egy vérbeli aszfaltbetyárt.

A férfi: Mesés ambíció!

Az asszony: Neked fogalmad sines arról, hogy egy ugynevezett tisztességes asszony mennyi rosszat meg szeretne ismerni, persze egy, hogy a hajszála se görbüljön meg... Nos hát a legény mellém állt, s halkan elfogódva azt kérdezte: "Ugyebár nehezek a cserépek? Talán segíthetnék?" Erre kérémt. "En csak bámultam rák. Most én nem jutottam szóhoz. Sarkon fordult s leverten elsonpolygott. És én..."

Az asszony.

(Két hang.)

Irtó: Nagy Lajos.

Csvargó voltam s koldus egykoron,
Szikok, panasz kélt mindig ajkamon,
Zugtak fölöttem vészes viharok;
Vihar megedzett, fordult a koczka,
Nem nyilik ajkam meddő panaszra:
— Egy asszony által gazdag ur vagyok.

Ur voltam egykor. Poma vet körül,
Egy intésemre minden teljesült,
Öleltek puha bársonyos karok;
Vihar megtép most, rám sivított a szél
Éhve ajkam vad szitokra kél:
— Egy asszony által rongy, koldus vagyok.

A férfi: Nos és te?

Az asszony (picit álmódú mosolyog, lágy hangon): És én nagyon megsajnáltam azt a fiatal embert. Ahogy egy gyermekét megsajnál az ember. Amikor utoljára rámpillantott, láttam, hogy tiszta hódot volt a szemében.

A férfi: Különös. Hát talán épen azért mondtad el nekem az este? Sajnálta. (Ingerülten.) Talán sajnálta azt is, hogy... No, nem akarom megmondani.

Az asszony (meghökkenve): Ugyan! Te még kisütöd, hogy csakugyan kalandom volt!

A férfi: Azt nem. (Össze akarja magát szedni. Az asszony arcára néz s határozatlanul mosolyog.) Különben, ahogy veszedük... Tegnap estétől ma délig sajnálta... Egy egész éjszakát fölöttem az azalea lovgoddal, anélkül, hogy bemutattad volna... Alapjában véve egy kis kaland volt, lelkem.

(Az asszony fölvetve, de más felé gondol.) A férfi hosszasan nézi az asszonyt s egy kicsit szomorú.

A kaczer asszony és az ura.

Irtó: Bács Imre.

Havas, mikor hazament a hivatalból s az előszobában föl akarta akasztani a kalapját, meglepetve látta, hogy a fogason egy ragyogó cilinder meg egy elegáns felöltő állott. Idegen ezilinder. Idegen felöltő. Havas rögtön a feleségére gondolt, kinos gyamu markolta meg s nyugtalanul indult az ajtó felé. Az első szoba üres volt. A második szobában hangok szűrődtek ki. Egy férfi beszélt benn s néha közbenszűnt az asszony hangja, mely kegyetlenül ide-oda, a pillanat hatása alatt álls, szeles eszelekedett és sápadtan, reszkető kézzel nyitotta ki az ajtót.

A felesége meg egy fiatalember voltak a szobában. Egy ismeretlen fiatalember, aki az asszony mellett állt, a kezét fogta s hozzáhalkolt, úgy, hogy a fejük összehajolt, mint az asszony piros volt. A zemei csillogtak. A vonásain izgalom remegett. Havas megdöbbenve meredt rájuk. A felesége észrevette őt, elővörösödött s látható ijedséggel fölállt. A fiatalember is fölemelkedett. Meg volt lepetve s zavartan nézett a férjre.

A dermeztéget az asszony olvasztotta föl: bemutatta a fiatal embert az urának. Leülték. Társalogtak. A hangulat erőtetett volt s a beszélgetés kelletlenül, könnyezetten folyt. Az asszony a körmeivel foglalkozott, miközben néha gyors, firkászó pillantást vetett az urára. Havas idegesen feszengett a széken. A vonási elfojtott izgatottságot tükrözték. Az ajkát rágtá vagy egymásra dobta a lábait s türelmetlenül mozgatta az egyiket. A fiatalember végül is fölállt és elment.

A szobára kinos eszűd szakadt. Az asszony nyugodtan látszott, mintha semmi se történt volna: közönyösen és egykedvűen ült a helyén. Havas fölpiant a székről, járka ki kezdett, miközben göresösen, kiütközve simogatta a fejét. Az arca szintelenre fakult s néha megrándultak benne az izmok. Megállt. Az agra na-

gyon elnehezdedt, a nélfétkéai szoritotta a két kezét s egy pillanatig kábultan lehunyta a szemét. A feleségéhez fordult.

— Ki volt ez a fiatalember? — kérdezte föjtött hangon.

Az asszony a szék támlájához hajította a fejét. Ásított egyet. Azután unatkozva nézett el az ablak felé.

— Egy fiatalember. Havasnak idegesen megcsillant a szeme.

— Azt láttam. — esattant föl. — Azt mondd meg, hogy ki volt. Honnan ismered? Mit kerestett itt? Ezt mondd meg, Nos?

Az asszony az ura felé fordult s lassan, hidegen végighuzta rajta a tekintetét.

— Ugy látom, ismét jelenet akarsz rendezni, — mondotta nyugodtan. — Az utolsó időben gyakran kitör belőled a féltékenység. Valahányszor egy férfi társaságában lesz rám, mindig gyanakodsz. Gyanakodsz és kinézel. Alaptalanul. Vagy elképzelsz olyan dolgot, amit bűnnek lehet bélyegezni? Most te felelj. Hát most felelj, Nos?

Havas izgatott modultatott. — Ne üsd vissza rám a dolgot, — dadogta hevesen. — Maradjunk csak nálad, te tisztázd magad és figyelmeztetlek, hogy utoljára vonlak kérdőre. Ez így nem lehet tovább. Féltékeny vagyok. Igazad van. Te tétl az. Mióta nőül vetted és kibomlott előttem az egyéniséged, állandóan gyötör a féltékenység. A jellemed meg a viselkedésed ad okot rá. Nagyon szép, nagyon fiatal, nagyon könnyelmű asszony vagy és módfelellett forró a véred. Az életem nem tudod fölfigni. A gondolkodásod léha. Az érzésed hátráztatlanul lengnek ide-oda, a pillanat hatása alatt álls, szeles eszelekedés és a boldogságból szinte átmenet nélkül, lelki rázkódással nélkül beleilleszkedsz a fájdalomba. Egy gúnyos asszony vagy. Egy könnyelmű, rakoncátlan, csaknem öntudatlan gyerekes asszony vagy. Velem személyesen bánás, mohoz szorakozol, udvarlókat gyűjtesz magad köré, esztalankodsz és kegyetlenkedsz velük, vakmerő játékokat játszol a legveszedesebb férfiakkal: a hünnel kacérkodsz. Igen. A hünnel kacérkodsz.

Az asszony halkán kacagott. — Ez valószínű tanuló volt rólam, drágám. — mondotta gúnyosan.

Havas remegett a dühtől.

— Jó, csak élelődj. — dadogta fölindultan. — Ez rád vall. Ez méltó hozzád és bizonyítja, hogy nem tudod fölfigni a dolgokat. Nincs bennem érzés. Ha lenne, észrevenném, milyen hatást gyakorol rám a léhaságod és megváltoznám. Eddig csak elméztet, amiket az udvarlósággal véghezvittem. A nyugtalanság folyton kinézetem és folyton vergődtem. Mikor nem bírtam tovább viselni a néma szenvedést, nyitlan kifejezést adtam előttem a féltékenységenek. Te akkor, ahelyett, hogy beláttad volna a hibádat és megszelídültél volna, gyerekes daccal és rakoncátlansággal azért is tovább folytattad a léha játékaidat, sőt kacérabb lettél, mint addig voltál. A leggyanusabb eszelekedete-

ket követted el amiknek betetőzésül idehoztál egy fiatalembert, egyedül voltál vele, összehajlalt vele és szerelmeskedtél vele. Hát most mondd meg: nimes-e okom a féltékenységre? Felelj. Hallgatsz? Ugy-e hallgatsz? Egy jellemes, egy értelmes, egy jó asszony nem eszelekszik olyan dolgokat, amilyeneket te követsz el. A szemem majd kislí miatt az ismerőseim előtt. Ha az előlélettel nem törődöl, legalább engemet kellene tekintetbe venni. Tudod, hogy szeretlek, hogy féltetek, engem kinos és tönkre fog tenni a kacérkodás. Igen. Tönkre fog tenni.

Az asszony mosolygott és vállalt vont. — Ne légy féltékeny.

Havas izgatottan a feleségéhez lépett. A zemei szinte szikráztak. Az ajkai rángatóztak.

— Hát jó, — dadogta. — Ha nem hallgatsz a szép szóra, majd én is másképp beszélek. Ez így nem lehet tovább. Vedd tudomásul, hogy én akarom, követelményem, hogy szakítsd végleg a könnyelműségedet és ezután úgy viselkedj, amint egy férjes és tisztességes asszonyhoz illik.

Az asszony idegesen elnevette magát.

— Ha te akarsz, drágám, az még nem jelenti azt, hogy én is akarom.

— De én parancsolom, hogy te is akard! Parancsolom! Követelmem!

Az asszony fölállt. Az arca halvány volt. A zemei indulatosan megcsillantak.

— Most már elég volt, — mondotta föjtött hangon. — Most már én jelentem ki, hogy ez így nem lehet tovább, mert megelégettem a durva és közönséges viselkedésedet. Tessék tudomásul venni, hogy nem rendelkezhetek zsarnokmóddra fölöttem, ha a feleségem is vagyok és nem szabályozhatod a jellememet. Vedd tudomásul, hogy ezután éppen úgy élek, mint eddig éltél: szórakozni fogok, mert boldog akarok lenni és úgy leszek boldog, amint a kedvem tartja. Ha nem tetszik, válj el tőlem. Pont.

Havas elkésereedett.

— No jó, — tört ki rekedten. — Ha nem lehet beszélni veled, majd eszelekni fogok. Igen. Eszelekni fogok és olyant teszek, hogy örökké megemlegeted. Hát jó. Csínálj, amit akarsz. Légy boldog úgy, ahogy neked tetszik. Majd megíratod azt a boldogságot. Várj. Majd megíratod, megállj.

Havas kirohant az előszobába, ahol magára kapta a felöltőjét, a fejére esapta a kalapját és elrohant.

II.

Havas azon a napon nem ment vissza. Az asszony nem aggodott miatta, mert máskor is megelégette, hogy egy izgalmas jelenet után napokig távol maradt hazulról. Az asszony azt gondolta, hogy ismét úgy tesz majd: haragszik, dacosodik, meg akarja ijeszteni. Nyugodtan várta a következőket. Nem bánta akármi történik majd. Az ura féltékenysége idegessé tette és terhére vált, mert nem üzhette kedvére veszedelmes csalafintaságait. Alapjában véve nem volt rossz nő, csak módfelellett kacér és könnyelmű, amit azonban nem tudott be látni. Havas gyanusításai elkésereztették, dacos lett, egészen elhidegült az urától és voltak pillanatok, amikor nem bánta volna, ha megszabadul tőle.

Havas a következő nap sem ment haza. Az asszony vendéget kapott helyette. Timár látogatta meg. Az a fiatalember, akivel birtalmilag együttlétben kapta az ura, az asszony elmondta neki a történeteket. Timárra kellemetlenül hatott a dolog s nyugtalanság fogta el a miatt, hogy a férj nem tört meg haza. Az aggodalmának nyilatkozott, hogy a férj nem tört meg haza. Az aggodalmának nyilatkozott, hogy a férj nem tört meg haza. Az aggodalmának nyilatkozott, hogy a férj nem tört meg haza.

Az asszony ellágyult, a zemei nedvességbe lábadtak s lehorgasztotta a fejét. Mialatt a körülötte álló emberek részvételt néztek, elkerengett. A jövőjére gondolt s színes, meleg képét ringtató keszűl a képzetén.

Az asszony után visszavonulok a társaságtól és gyászolva szegényt — álmódúzott. — A rokon-

szág állandóan látogatni fog, szeretnek, becéznek, vigasztalnak majd, ami olyan meglehetősen lesz. Azután atazni fogok. Bebolynogom a virágos, napsütéses vidéket és a szárazokzásban keresem majd a megkönnyebbülést. Ha visszatérek, megnyitom majd a házamat a társaság előtt. Timárt magam mellé veszem. Finom és kedves fia, aki sok meleg perezt szerzett számomra. Megérdemli, hogy tovább is fenntartsam vele a barátságot. Mulatságokat rendezek majd: a szép és kívánatos férfiakat körém gyűjtöm, ha ott vannak alázdítom őket, úgy, hogy innájanak és szolgáljanak engem, a friss, bársonyos testű, eszós száju asszonyt.

— Nagysága, kérem. — fuldokolta. — az ur... ez a hordár mondja... a nagyságos ur a Dunába ugrott.

Timár elárságot. Az asszony fehéret tett. Egy pillanatig némán, szinte dermedten ineredtek egymásra. Havasné a hordárhoz fordult.

— Maga, — kérdezte izgatottan, — maga látta?

A hordár remegő kezekkel forgatta a sapkáját.

— Igen, kérem, — lihegte. — Most történt, alig egy óra előtt történt. Az öbölbe ugrott be. A városon kívül. Epen arra teljesítettem szolgálatot, láttam és jözütemen kiabálni kezdtem. A közelben halászkok voltak a parlon, akik rögtön odaszaladtak. A nagyságos ur épen akkor fölbu-

zott a víz alól és fuldoklott és a kezeivel kapkodott. A halászkok esolnakba ültek, hogy kimentsék. De elmerült, mire hozzá eveztek. Most keresik. A parlon hagyott egy névjegyet, amire ráírta a lakása címét, azért tudtam idejönni. Tessék elfáradni a Dunához, ahol személyesen is meggyőződhet a nagyságos asszony a dologról.

Az asszony fölemelkedett a székről. Az arca sápadt volt. A zemei fénytelenre váltak. Timárhoz fordult, aki szintelenül, dermedten állt mellette.

— Menjünk, — mondta. A Duna partját elette a nép, mire odaétek. Az emberek feszülten és izgatottan figyelték a halászkok munkáját, akik Havas hulláját keresték. A halászkok négy esolnakkal húsákoztak a vízbe s hosszú rudakkal lassan, óvatosan tapogatták a mélységet.

Az asszonyban kihűlt a vér, mikor látta, hogy valóban megtörtént a dolog. A rémület elkábította, a szíve sebesen lüktetett, a terdei roskadoztak s alig bírt a kocsitól a vízhez támoyngni. Timár átkarolta a derekát s úgy vezette, nehogy összeessen. A parlon megálltak. A fiatalember odaintett egy esolnakot.

— Nem találják? — kérdezte föjtött hangon.

A halász tiszteltteljesen megemelte a kalapját.

— Nem, kérem. — felelte. — Itt mély a víz: a feneké puha, szilpéd iszapból áll és nehéz ráakadni. Biztosan az iszapba sülyedt.

Az asszony sírva fakadt. Nem tudott tovább utalkodni magán. A fiatalember vállára borult s görcsösen zokogott. A bensőséges gyötrő s kétségbeesett érzések hánykolódtak: a lelkiismeret verte. Timár gyöngyölen átkarolta a zsidó, meleg beszéddel vigasztalta, zmi lassan leossila pittotta az asszonyt. Az agyában eszöndesedett a háborgás, valami levert, fardt hangulat ereszkedett rá, lassan belelste magát a fájdalom eseményébe. Timár karjára támaszkodott. A vízbe révedt.

— Szegény uram, — gondolta szomorúan. — Nem tételeztem föl róla, hogy ilyen tette ragadtatja magát. Most már belátom, mennyire szeretett. Mégsem tudtam megbecsülni. Rossz voltam hozzá. Dzsasztelésül gyönyörűt temeltem rendezek neki. Aranyozott éreztaporsóba tettem, hat fekete mély fogja vinni az utolsó utján. A gyászkoeszt elborított virágokkal. A pappal megtráozt bmeszutatott mondatok, olyant, hogy mindenki zokog majd...

Az asszony ellágyult, a zemei nedvességbe lábadtak s lehorgasztotta a fejét. Mialatt a körülötte álló emberek részvételt néztek, elkerengett. A jövőjére gondolt s színes, meleg képét ringtató keszűl a képzetén.

Az asszony után visszavonulok a társaságtól és gyászolva szegényt — álmódúzott. — A rokon-

szág állandóan látogatni fog, szeretnek, becéznek, vigasztalnak majd, ami olyan meglehetősen lesz. Azután atazni fogok. Bebolynogom a virágos, napsütéses vidéket és a szárazokzásban keresem majd a megkönnyebbülést. Ha visszatérek, megnyitom majd a házamat a társaság előtt. Timárt magam mellé veszem. Finom és kedves fia, aki sok meleg perezt szerzett számomra. Megérdemli, hogy tovább is fenntartsam vele a barátságot. Mulatságokat rendezek majd: a szép és kívánatos férfiakat körém gyűjtöm, ha ott vannak alázdítom őket, úgy, hogy innájanak és szolgáljanak engem, a friss, bársonyos testű, eszós száju asszonyt.

nem arra a szabásra készült, amelyik után az öregé. A pakfónyok helyett csontgombok lógnak a mellényén, a nadrág is németes, a kabátja pedig hátul varrható és olyan rajta a gyér gyári zsinór, mint számaron a nyereg. A szájaban pipa helyett butykos oldalu paszulycipka lóg s amin, a vasárnapi hefehujából maradó darab szivart szívja, ujjköze fogva, egy emelgeti ki a színes készségeit a fogai közül, mint a kaszinóban az urak. Még a füstöt is ráfújja a szipkára, hadd érjen... legalább azt hiszi, hogy érik ezáltal s ez éppen elegendő a boldogsághoz. Általában minden dolognál elég a nyugalomhoz a feltevése nem szükséges, hogy okvetlen úgy is legyen, amint hiszi az ember. Csak a lelket ne ringassa a csalódás, akkor kész az öröm, akár napokig cipecsmelődik is. Az ember a kalapja se olyan mint az öregé. Amannak széles szélű kalapja van, úgy hogy ha napsütésen lekonyítja, árnyékba kerül az arca; ennek ellenben ujjnyí széles csak a karimája. Olyan, mint egy idétlen fazék.

No, és mondja még valaki, aki mindenáron úgy képzi, hogy a tanya is olyan lépésben halad a korral, mint a város, hogy a pusztai ember nem civilizálódik!... Lme itt van ez a semjékek szelén álló paraszt, külsőségekben legálább is negyedszázaddal rukkolt előre a szokások keresosodása által. A belső életben azonban mu is az ötven év előtti. Most is úgy Havas áll, az öngyilkos férj, eleven és egészséges.

Az asszony elsikoltotta magát.

— Te itt vagy — dadogta rémülten. — Hát nem ugrottál a Dunába? Hát nem haltál meg?

Havas komoran nézett az asszonyra.

— Nem, — felelte nyersen. — Az egész komédia volt, amit azért rendeztem, hátha megijeszt és változtát egy a lelkedben. Reménytelen, megjavult!

Az asszony elájult.

Dülönton.

Irtó Homok.

Két ember találkozik a semjékek szelén. Egy öreg és egy fiatal. Az öreg emberről a régi világ tükröződik le; járasa, modultata nyugodt és nehézkes, a tekintete kutató, mint a pusztai embereké általában. Hosszu haja a nyakára hajlik s mint valami sűrű palást, védi a tarkóját. Bajusza csapzott és dus, teljesen elfedi az ajkait. Mikor beszél, olyan mozgást lejesitenek, mintha szörke madárszárnyak lennének. És a ruhája is vastag képosztóból való. Magyaros szabásu, gyűrött és kissekeshedt, akárcsak a eszma. Csak a botja új. Ez hajlított fény meggyia, aminekét a szervanok árulnak nagyvásáron. Valamikor körtebunkója sofaágat hordoztak, az éjta régi-ivásu emberek kezebei gyanánt, azonban miután a bot is veszendő, mint sok minden, idővel vagy elkallódik, vagy elnyúvlik a használattól és helyét másé váltja fel. Olyan a minő éppen akad. Ha vásár idejére áll be a hiányosság, akkor egye manó, megeresztí azt a husz vagy harminc krajcárt még a pusztai magyar is és hosszú, keszerves alkudozás után megveszi néha azért is, hogy divatos botja legyen. Mert a divat ragadós nyálva. Olykor az öreg embert is megejtí. Más dologban ugyan nem hajlik fél; teszem azt a ruha vagy másfélében, fél, hogy kicsúfolják miatta, de bot irányában beadja a derekát. Legalább van mit nézegetni, ha más dolga nincs. És nagyon mosolylyal el-tündöni az idő jatekán, hogy lám, mégis csak huncut a német, már a botnak is leveszi a fejét, a nyakát pedig meghajlítja, mint a liba.

A fiatal ember egészen elüt az öregtől. Mintha nem is egy tájról való lennének. Ennek németes pófaszakállá van s a ruházata

gyümölcsének a szedését. Mert a tavasztól őszig tartó munkának ez az utolsó istenálása. A sovány vagy a jutalmas fizetés a szerint, hogy mit rejtegetnek széles levelek alatt a pirosodó venyigék.

A talló ebben a lassan készülődő hervadásban olyan, mint egy üledező pusztai ház, melyből kiköltözköttek a lakók. Még éri az ember az eltűnt élet sejtelmes melegét, még látja, hogy itt nem régen kincs tette gazdaggá az édes anyaföldet és hogy minden talpalatnyi helyen a reménységnek színes pillangója ropdósított, de már az enyészett köde kezd lassankint ellepni mindent. A méla haldoklás titokzatos, eszemes munkája ereszkedik le, mint egyre sötétebb tónusba hajló homály, hogy lassankint hatalmába kerithessen mindent az új életre váró pinhés. A levágot gabonának el-száradt szálat még kimeredeznek a barna földből, a szentike kék virága is megterem utolsó fagyos-mosoly gyanánt a kalászok helyén, de csak rövid átmeneti időre, amíg a lassu őszí eső után végső temetést nem rendez a fényes ekavas. És erre az időszakra elfoglalja régi helyét a konda, továbbá a vele járó eszürhe, hogy felszedesse a behordott kincsek elhulajlott szemeit. És hogy apró hatumokat turjon, veszendő nyomok gyanánt, amerre nap-nap után elhalad. Ez a barna por képeben mutatkozó gomolyg a természet poétikus szépségének elmosódást jelentí. Olyan mint egy képletelbeli határ, amelyen túl fénytelen bágdatás tesz nehézkessé mindent...

Az öreg valóban nem venne észre Istvánt, noha öt-hat lépésnyire áll tőle, mert ime, már majdnem elhaladt mellette. A hangra rezzen meg. Szinte megtorpan s a fejét a veje felé fordítja.

— Nini, — mondja kábultan. — Meg se lát, apám? — Majd úgy van, fiam. Aztán kezét nyujtanak egymásnak.

— Adj! Isten. — Adj! — feleli rövidtve az öreg. A másik szót magába gondolja. — Mire végződ?

— Elhun... — Ő sem fejezi ki, amit mondaní akar, ehelyett hátrafelé villant a tekintetével a konda irányába, a hol a süldő kanászbotjatók unalomból ugyancsak hanyják a cigánykereket.

— Van-e sok? — kérdí az öreg. — Nem mondhatom. Nincs kétszáz se. — Nono... De jófajtak, úgy nézom.

Most István is megfordul és az öreggel együtt bíralgató szemmei nézegetik az esztendőidejű dísznókat, melyek szorgalmasan lelegészgetnének, ha volna mit. Néha pedig nagyot rőffenek és riadtan ugranak félre. A kan féltelenkedik s ennek a játéktól zavarodnak meg.

— Jók... — hagyja rá kis idő múltával az öreg megjegyzését István.

— Erős kanokat látok köztük, — állapítja meg a valót hosszú tündöz bíralgatás után az öreg. Mert a szürkés barna gomolyg közül sötét, havvas dísznö magasodik ki, talán nyolc vagy tíz — itt is, amott is — s ezek erősek, agyasak, látszik, hogy hivatásra való példányok. A szörük keményszálú, borostás. A nézésükből is elővillan valami mélyebb vadtság.

— Nincs panasz rájuk. — A fiataljai is jó erőben vannak, megér párja négy darab tizes-bankót. — Talán többet is, — mosolyog István. — Én is úgy gondolom. — Hát a legelő? — veti föl a fontosabb kérdést az após. István vállalt von. — Nem a legjobb, ugye? — Nem bíz' az. — Nem jár rá eső. — Az a baj... Senyvedt, alig talál valamit a jóság.

— Elhiszom... Rossz esztendő volt ez általában.
— Rossz.
— Nem is esuda... Amelyik évből üstökösjárás van, azt... nem mondta tovább az öreg, legyintett a kezével.
— Ugy hallottam én is.
— Hábort, döghalál, veszedelm jár vele. Aztán sok hitetlen mégis azt mondja, hogy nincs Isten...
— Olyan is akad.
— Van!... Hidd el fiam, hogy van.
Megint elkalandozik a tekintetük. A messi tanyafák felé, melyeken az ősz színe kezd lassan bontakozni.
— Döglök-e? — kérdi az öreg később a disznókra célozva.
— Huldogál bíz' ez.
— Látd, a sok okos ember ennek se tudja etlálni az orvossgát.
István elmosolyodik és olyasformát gondol, hogy manapság mindenki okos akar lenni és anynyi a föltaláló, mint réten a virág, holott tapasztalat dolgában annyira vannak, mint Makó Jeruzsálemtől. Az öreg sunyitva néz a vejére, s mint a ki fején találta a szegyet, ózgedetten veszi elő a pipakészítést, hogy rágyújtson. Aztán megtoldja a szavát:
— A mi patikáriusunk is egyre hirdeti a krajcáros újságba a port.
— Milyen port?
— Hát a disznóbetegség ellen való!... Jobb vána pedig, ha a vönné be.
— Jobb ám, — hagyja helyben, röhögve a kondás.
— Evvel az uttal is nem tudom mit akarnak a városi urak. Már harmadfél esztendő óta hallom, hogy fölzikkeznek, oszt' sehol semmi látszatja.
— Pedig de rossz ut. Esős időben istenkísértés rajta a járás.
— Persze... Dehát tudod, régi nóta az, hogy minden szentnek maga felé hajlik a keze. Ők is arra csinálnak utat, amerre a földjük van.
— Nohát igaz... Itt van például az én gazdám, olyan csinált utat vizs a kastélyához, mint a pinty.
— Akár a márvány, ugy-e?
— Olyan az.
— Evvel az adóval is megbolditják nemokára az embert, — kalandozik ismét a beszéd fonala körül az öreg ember, — anynyiféle néven szodik már, hogy maholnap talán még az alispán se ösmerné ki magát benne.
Az adó-kérdésben nem tud feleletet adni István, mivelhogy ő még ezirányban nem sok álmatlan éjszakát töltött, lévén ennek a gondja is az uraságé, ellenben kikapja a beszédből az alispán urat, akit tegnap látott hintón.
— Pedig nem lehet kiskutya az alispán, olyan négy vasderesen járt erre, mint valami kiskirály. Aztán olyan sallangos, pótyke inasa volt, hogy még talán Budán sincs párja.
Igy fűzik tovább, a maguk eszejárása szerint a beszédet, legalább jó negyedóraig. Az öreg egy pipa dohányt már elköpöködött, a másikat most tönkődi a mutatoujjával a kis piros cseréppipába s im' most jut csak eszébe Istvánnak megkérdezni az ipát, hogy merre járt.
— Hadd el, ne is kérdezd — feleli a föltett kérdésre az öreg.
— Bent volt kend a városba?
— Ott... Bár sose látnám.
— No.
— Törvénybe voltam.
— Mi a manónak?
— Hát azé a régi dologer... Majd máskor elmondom.
Erre aztán hirtelen el is fogja az embert a nyughatalanság, leakasztja karjairól a meggyafobot és kezét nyújt a vejének.
— Isten áldjon meg.
— Elmén kend?
— El ám.
— Hát Isten áldja meg kendet is.
Megindul az öreg, István is a konda felé fordul, a harmadik lépésnél azonban megáll.

— Édös apám! — szól az öreg után.
— Mi az?
— Majd el is felejtöm mondani, a Pista meghalt.
A Pista hatodfél esztendő gyerek volt, az öreg unokája és olyan zsurnó, vállas kölyök, akárcsak egy kis fiók oroszlán. Mindössze két napig volt csak beteg, harmadik nap annyira bedagadt a toroka, szegénynek, hogy megfulladt.
Az öreg kiveszi a szájából a pipát és a paraszti ember bántó közönyösségével feleli:
— Mikor?
— Két hete lesz vasárnap.
— Hm... Szegény...
Azzal megint utnak eredne, mert hát én istenem, a bölcsek írása is azt mondja, hogy amit az Isten adott, azt el is veheti. Kár érte minden esopp könyvért. Azonban eszébe jut valami, ami a Pista halálánál is fontosabb — a törvény!
— Vót nála orvos? — kérdi.
— Vót, de az már csak a szómit fogta le.
— No mindegy — mondja megnyugodva az öreg — így legalább nem hajkurászhatnak benneteket.
Az újat a kalap pereméhez emeli és újra megindul. Megy, mint egy összebzsugorodott árnyék. Mert az imént még nagyobb volt, azt hitette az ember, hogy a lélek is számol benne valamit.

BECSÜLET.

Irta: Legionir.

A toronyban reggeli könyörgésre huztak. A tiszta, hideg időben könnyen repülte a falut át a harangzúgás. A fák, mint megannyi polyptrész, az éjjeli fagyotluzmarásan nyújtották ágaikat. A kanász jelzőtükké bugott. Csakhamar összeverődött néhány malac, disznó, elindulhatott. Hátről hátra szaporodott a csorda. Az újonnan jöttek erős fejlékcsékek törtek utat a két kanig. Szelid röfögéssel üdvözöltek vaskos testü fejedelemeiket.
A segédlelkész aajtán kocogtattak.
— Lehet...
Magas, sasorru, öszbevegtyülös paraszt lépett be. Lelegő, tömött bajuszt kétfelé sodorta míg köszönt.
— Adjon Isten jó reggelt a tiszteletos urnak. Egészégére kívánom az éccakaji csöndes pihtenést. Isten éltesse.
A fiatal pap kezét nyujtott.
— Adjon Isten magának is, Osvát. Köszönöm a jó kívánatot. Isten éltesse magát is.
— Köszönöm, tiszteletos ur. Hát meggyüttem...
— Látdm. Helyesen van. Könyörgés után mehetünk.
— A "vágást" gondutam tiszteletos ur. Van ám özikénk... Aszt köne mögfognyi. Tennap vöttem föl a nyomát a friss havon. Kimék má — mondok — a pincéből, hátha talánék nyest nyomot a tanya körü. Ha má itt vagyok — mondok — mög is iszom egy pohárkává. Ugy tartom, tiszteletos ur, mégis válik az ideit termés a tavali borhol. E kis foghajma is vót, hát falatoztam is. Mondok mög kö má ceo néznyi a "vágást" is, oszt kimöntem. Hát csakugyan van egy özikénk is. Bizonyosan a Flasner erdőjüü gyütt át.
— No, majd megfogjuk, Osvát, ha lehet. Bejön a templomba?
— Be, tiszteletos ur. Mer hogy minnyájan bünösek vagyunk, möháttha akko szörönesét is ad az Isten az özikénkő.
A segédlelkész felkötötte a palástját. Széles, erős testét kedvetelve nézte a paraszt. Csendesen mormogta menés közben.
— Mögválasszunk papunknak bizonyosan. Csak má kötőne e a világru az öreg papunk. Oszte maj mög is házastiesük akko, mer igt mindön mönyecske a bolondját jár, mög sorvad utána.
Könyörgés alatt dohogott folyvást.
— Lám. A Meszlényiék Zsuzsija is itt van. Mög a Takács Zsófi. Ehozta a fene üket. Oszte

piros kendőve kötik be a fejüket, hogy anná jobban láthassa üket a tiszteletos ur... Majd annék én nekik, ha az uruknak vönék, tudom istenöm...
Elégedetlenül csóvalta deres fejét.
— Azelőtt csak az öregek gyütt tek e, mög a vénasszonyok igt hétköznapokon. Mos meg, lám, a menyöcskék is együnnek. Nem öleg nekik a vesárnap. Abelyött, hogy vigyáznának, nem marad-e kúthun a malac, miko túlköl a kupás... Ahm! a!... Az én feleségöm is együtt. A teremtésit nekije... Híjába bujik az oszlop mög... látom.
Egészéges, piros arcu, tüzes nézésü menyecske huzódott meg a kar oszlopa alatt. Az arca még pirosabbá vált, miko észrevette, hogy az ura meglátta. Azt hitte, vadászni ment. Hanem azért csak annál erősebben énekelte kijövrre a zsolnárt.
— Nohát mehetünk akko, tiszteletos ur.
A fiatal pap helyre akasztotta palástját.
— Hát egy kis szívelegitöt, Osvát?
A paraszt elvette a nyujtott poharat.
— Én ugyan má étem véle, de hát azér megis... Isten éltesse. Mer egy éles idő van ám oda-kim.
Ropogott a megfagyott hó csizmaik alatt. Egy-egy nyul ugrott fel nagy messze a zajtól. Osvát megényegezte öket.
— Csak fussatok. Nem soká futtok. Ha friss hó esik a fagyott-ra, maj nem ropog az a csizma alatt...
Az eget szürke felhök borították. Néhány varju repült feletük alacsonyán, lomha szárnyalással. Egy közülök rekedten kiabált: kár... kár...
Osvát azokat se hagyta szó nélkül.
Cudarok... Alacsonyán ropók most, ugy-e? Mer tudygyátok, hogy nem hívök rátk. Másko má főropitök kétszáz lépésrű...
Messziről már látszott a vágás. A fehér alapon sötéten, erős kéknek tünt fel az erdő.
— Kicsinke ugyan az erdőcsenkék, deazér öleg lösz mögfogni benne az özikét.
— Siessünk hát egy kicsit, Osvát.
A paraszt megrázta báránybör-sipkás fejét.
— Nem löhessön ám, tiszteletos ur, mer' é'fáradunk. Az én lábaim má ötven felé járnak ám, nem uan futósak, mint a tiszteletos uré.
— Én sem nagyon futkározok ám velük, kivált, ha nagy a hó — nevetett a fiatal pap.
A paraszt jelentősen nyomkodta meg a szavakat, meg válaszolt.
— Nem is kö futkosni a tiszteletos urnak. Öleg, ha mások futnak utána.
A fiatal pap kissé meglepődött.
— Hogyan érti, Osvát?
— Hát csak a mönyecskeket mondom. Ösi a fene üket a tiszteletos uré.
— Nem megyek én, hallja, egy után se.
A paraszt rejtelmesen mosolygott, mint aki érti a dolgot.
— No, nem is kö utánuk monni. Helybe miénnek azok a tiszteletos urak.
A fiatal pap elkomolyodott.
— Beszél a világ nyakló nélkül, Osvát. Hírét keltik az embernek ok nélkül. Nem láttak engem még egy asszonnyal se titokban beszélni, se éjjel az utcán, mégis beszélnek, jartatják a szájukat.
A paraszt feljebb lödította vállát a puskát.
— Hát iszen, nincs abba mit szegélyölni. A tiszteletos ur is csak embör, mög amell maeska fiatalon hallgat, csak nyávog az később. Nem tiltja azt a mi vallásunk. Mög, nem is lönne jó véri a tiszteletos ur.
— Már pedig, Osvát, én nem menyecskezek. Nem paphoz való az.
A paraszt hirtelen válaszolt.

— Nem-e? Aszt is tudom peig, ki a szeretöje a tiszteletos urnak?
A fiatal pap kissé megszepepent.
— Bolondot gondol, Osvát, meg bolondot is beszél.
— Nem beszélök én bolondot, tiszteletos ur, mög nem is gondolok. Mög is mondhatom, ha akari.
Erösen nézte a fiatal papot. Az arca a tóduló vértől. Aggodalommal várta a beszédet.
— Mondja meg hát no, ha oly nagyon tudja.
— Hát a Takácsék Zsófia, tiszteletos uram.
A fiatal pap föllelegzett.
— Vagy a Meszlényiék Zsuzsija — vágta rá hirtelen a vadász-pajtás. Az a két mönyecske vót ma röggel is a templomba.
A segédlelkész mosolygott.
— Ne találgassa, Osvát, ugy se találja el. Már mondtam, hogy senkim sincs. Elégedjen meg azzal.
A paraszt valamit mormogott a bajusza alatt.
Megérkeztek az erdőcsékek.
— Itt volnánk, tiszteletos uram. Mos má maj együnk lösz a kutyá, azt hajti az özikét a másiknak... Maj hát én löszök a kutyá, mer az erdöt is jobban ösmérem, mög e' tudok mönyüi a bokrok közt is a csapa után. Mög hogy igt is dukál.
— Jó lesz, Osvát.
— Maga mög álljon a csöbörébe, tiszteletos ur. Ott ellüheti, ha kigyün. Alacsonyak a bokrok. Vigyázzon ám, mer az özike, ha nem kutyák hajtik, oszt mögláti az embört, mögáll, oszt ugy nézi a vadást egy pillanatt. Aztután ugrik csak el. Akko kö löni, miko mögáll. Miko ugrik, akko má ké-sön... Én most mögkeresöm a csapáját itt a szelön.
A fiatal pap lassan indult meg az irtott rész felé. Vigyázva lépett, hogy lehetőleg kevésbé ropogjon a fagyott hó. Egy bokromögött aztán megállt.
Puskáját készét tartva várakozott. Rövid, éles fütyü tudatta vele, hogy a pajtása rátalált a nyomra. Hallgatódzott tovább. A néhány holdas kis erdő csöndje fellett hallgatására. Egy-egy barnás-sárga megkeményedett falevel hullott a földre néha. Halk, peregő zajt okozott, míg utódötöt verődött az ágak között. Másfajta neszezés is támadt. Négy, öt apró cinke szállt le egy tolyg bokorra makkot kopogtatni. Halk recsentes növelte a gyöngye kopogást. Mökus vetette át magát a másik fára. Kapaszkodó lábai alatt recsentes meg egy gyöngye fagyott ág. A levegőben végigsuhan néha valami. Rablómadár volt, már el is tünt szem elől. Eltakarták a fák kopasz ágai. Távórol emósodott kárrogás hallatszott. Fácánkakas futott az özet nyomozó vadász előtt, aztán felrepült. Az karrogott.
A fiatal pap vére sebesebben kezdett hullámozni. Föltalokdott az arcába. Füleibe hangzott a nyakerek duzzadt lüktetése... hs... hs... A csebere szélén finom, alig hallható különös zaj támadt. Egy-egy surló bokor száraz gyöngye ágainak a zajgása. Mint mikor valaki nagyon óvatosan meg s gyöngén surlója az akadályokat. A fiatal embernek melege lett. Mozdulatlanul, mint-ha köböl volna, állt a bokor mögött. Fegyvere lövésre készen.

— Mög van?...
A tiszteletes visszakiáltott.
— Meg.
Érces, erős hangja átrepülte az erdöt. Néhány perc múlva mellette volt a vadászpajtása is.
— Hála Isten... Mögfogtuk mégis... Szögénke... Mer nem maradt a Flasner erdőjében?
A segédlelkész megemelte a döglött állatot.
— Van vagy huszonöt kiló. Megfelezzük, Osvát.
A paraszt felütötte a fejét. A felezés szóra előtötte az eddig magába fojtott indulat. Szürös kék szemeit mereven, ellenségesen szegezte a fiatal papra.
— Megfelezzük... mintha mönyecske lönne, ugy-e, tiszteletos ur?
A fiatal ember hirtelen kiegyenesedett. Egyforma magas volt mind a kettő. A paraszt tagbaszakadt, erős, a fiatal pap karecs, széles vállu, bikanyakkal. Egy szikra kellett csak, hogy egymásra rohanjanak.
— Mit akar mondani ezzel, Osvát?
A paraszt piros arca egy árnyalattal sötétebb lett a dühtől.
— Má montam gyüvet is. Tudom, hogy kicsoda a szeretöje és...
A fiatal pap közbevágot. Hiddogtöl pirult arca sápadta, vértelenné vált.
— Mondtam már, beszél a falt bolondjában. Maga is Osvát, véna létere.
A paraszt hangja rekedté vált.
— Ezt csak egy mondi... Ha az igaz, akko' peig embörvér folyik, ha fölakasztanak is érte.
A segédlelkész összeszedte magát.
— Mondtam már, hogy számárság. Nem kell nekem se a Meszlényi Zsuzsi, se a Takács Zsófi.
A paraszt szemét elfutotta a vér. Inkább hörögte:
— Hát a Julis... az én feleségöm?...
A segédlelkész szorosabban markolta meg a puská agyát. Csöndes hangon válaszolt:
— Bolond maga, Osvát, meg bünös is, hogy gyanusítja azt a joraváló asszonyt, mert fiatal s mert eljár néha a templomba.
A parasztot lefegyverezte a nyugodt hang.
— Böcsületire mondi a tiszteletos ur? Isten szabad ege alatt?
A fiatal ember habozás nélkül felelt:
— Becsületenre, Osvát.
A paraszt megnugyodott teljesen. Hiszen nem tudott ö semmit a feleségéről. Gyanakvás volt az egész. Kezét nyujtott a fiatal papnak.
— Akkor hát majd én viszom az özet, aztán felezzük... A pincém ugyis után esik, mög jó is lösz e' kicsit fömlegetni magunkat. Könyér is van a tarisznyamban, mög szalonna foghajmáva'.
A segédlelkész nem akarta kedvet szegni. A paraszt tele löpötökkel hozott.
— E' még a tavali, tiszteletos ur... Látdm, a sögor ajtója is nyitva van. Tán bort akar hazavinni. Majd átkiáltom.
A segédlelkész néhány pohár után elbucszott.
— Haza kell mennem...
Hiába marasztotta a két ember. Utolsó kocintottak. Tavozás közben még hallotta, amint Osvát odaszólt a sögorának:
— Halli kee, sögor. Mögvá laszunk, ha az öreg pap e' közik e' világru...
A fiatal pap sietett hazafelé. A templom utcában egy ház előtt megállt. Csak egy pillanatra. Míg az ajtóban álló fiatal, délceg, szép menyecskekné odasugta:
— Julis vigyázz. Az urad gyanuszik. Alig tudtam eligazítani vele a dolgot. Ne gyere egy darabig. Baj lenne belöle.

UTI LAPUK.

Irta: Horn I. Ferencz.

(Első folytatás.)

— Szóval a központ a gyomor. Ennélfogva ezt elő kell készíteni az étel elfogadására és pedig a következő módon. Mikor az ember reggel felébred, a gyomra több-kevésbé nyálkával van tele; ezt ki kell mosni. (A tudós arca megnyult). Azután a falakat valami jó meleg flastrommal ki kell tapasztani, nehogy azokon tulsok váladék szürödök keresztül. (A megnyult arc kezdett sápadozni). Ennek a tetejébe egy réteg csukamáj-olaj, részint mint preventivum a reumatizmus ellen...
Mialatt e barátságos szavakat intéztem hozzá, volt gondom arra, hogy a szék mellett lefogó kabát-szárnyát magam alá gyürjem; a minék aztán az volt az eredménye, hogy a mint most ültől felszökött, nem tudott elmenekülni.
— Eresszen el uram; egy pereig se ülök tovább ennél az asztalnál. Ön vagy gyilkos, a ki az embereket elevenen fel akarja boncolni vagy humorista, a ki a mások gyengeségein esufolkodik. Mindkét esetben passzolok. Keljen fel kérem a frakkszelmiről.
— De kedves tanár ur, mi jut eszébe? Hát mondtam én egy szóval is, hogy mindezt betű szerint kell érteni! Ugyan üljön le, hallja! Figyeljen csak jól arra, a mit most mondok.
— Engem ugyan be nem esap többé.
(Dehogyan nem, csak légy egy kis türelemmel).
— A mit mondtam, azt megmondtam. A gyomrot bizony ki kell mosni. (Erösen ráültem a kabátra). De nem pumpával ám, maga eleven nyárfalevel, hanem jöféle édes-savanykás narancslével. Abból megiszik az ember egy pohárnyit. Ha ezt megunja, egy grapefruit is megteszi. Ezután jön a meleg flastrom egy nagy tányér tejbeftt alakjában; utána füstölt hering, tojásétel, hideg hus, ezekhez két vagy három darab fekete kenyérkarej vajjal és végül méz. Ha ezt mind elfogyasztotta...
— Megüt a guta.
— Az meglehet; de hát azért csak próbálja meg, tanárkám. S ha ezt hűségesen végig csinálja, biztos lehet a felöl, hogy nem lesz tengeri baja az egész uton. (De tengeri baja az lesz, gondoltam hozzá zárjelben).
Szörnyü komolysággal nézett a szemem közé, hogy ugyan mikor fogom már magamat elnevetni; de bíz' én álltam a tekintetét, úgy, hogy végre is elhitette magával, hogy aligha nincs a dolgban valami. Azzal előfogta a stewardot és szépen lediktálta neki az étrendet olyan sorrendben, a mint azt tölem hallotta. Látszott rajta, mennyire irtózik ettől a reneteg ennivalótól, a mit ö neki most el kell fogyasztania; de hát mit nem tesz meg az ember a gyomra kedvéért?
Mintán még nagyon a lelkére kötöttem, hogy elfogyassza ám az egész menut, sorsára bízam és a kis liftessel felszállítottam magam a Kaiser-Deckre.
A fedélzet ekkorra már benépsült. Szép, meleg ösi nap volt; meg is látszott föleg a hölgyek tolettjén, valamint azon is, hogy majd nem kivétel nélkül kalappal a fejükön sétálgattak fel a alá. A tegnap viselt plaidék, köpenyek, kendök, sapkák mind nyomtalanul eltűntek. A nagy karszékek, mikvelől ki-kietett egyet biztosítani magának \$1 lefizetése után, lelénezve, félrelökte unatkozta a fal mentén; azért mintha gyunosan mosolyogtak volna a nevetgölös, szanaszart ácsorgó közönségre. Csoportok kezdtek formálódni; hajón az ismerkedés gyorsan megy; ki-kijudja, hogy ez a barátkozás ugyis csak rövid tartamu és a jövöre nézve egyáltalán nem kötelező. Hát mire való a skrupulozítás? Egy milliomos zongoragyáros leánya utazik velünk; az any-

ja ott áll a korlát mellett a hájorovossal; ö maga pedig rögvest bekapaszkodik annak a chicagói vigésnek a karjába, a ki az imént bemutatott neki és vigan tereferélve körüljárja vele a fedélzetet. Egy német báró-pár sőtál fel-al; hosszú nyurga álak mind a kettő; egy kis japán öleb van velük, melyet a báróné próbázon vezet; szembe találkoznak egy mexikói zsidó családdal, mely apa, anya és leánykából áll. A kis bogárszem gyerek ujjongva csapja össze a kezét, mikor meglátja a kutyácskát és menten lehajol, hogy megörzögassa. A méltóságos asszony erre megáll és kegyes mosollyal szól a kicsikéhez; a mexikói bocsnátot keré, a báró megveregeti a leánya karát, aztán megfordulnak és mennek tovább, a báróné a kereskedővel, férje a spanyol felszám oldalan, a gyerek pedig felkapta az ölebet és sikongatva fut vele körül. Dehogyan fognak ezek Európában egymásra ismerni!
Amott jön Ossip Gabrilowitsch, a világhíri zongoraművész. Vagy 35 éves. simára borotvált, igénytelen, de roppant megnyerő arcú ifju. Se hosszu haj, se művészkrafválti. Vele van az én barátom, a filozófus; erősen fogja a karjánál, hogy el ne szaladjon mellöle és vehemensen magyaráz neki valamit. Amaz hallgatja, nyíjas mosollyal az arcán; látszik rajta, hogy mesének tartja mindazt, a mit Paulson bizonyítgat. Végre meglátja a feleségét (az elhalt Mark Twain leánya), a ki kisedés csecsemövel a karján jön feléje; sietve otthagya a tudóst, gyöngéden átveszi a babyt és egy szelmentes sarokban letelepszik.
Éközben tíz óra lett; hátul szokatlan nyugtész támad és a mint arra tartok, látom, hogy a zenekar felvonult, ezuttal fuvóhangszerekkel és hatosával sorakozik egymással szemben a korlát és fal mentén, utakig maguk közt a járökelök számára.
Hirtelen csend támad és aztán felhangzik hatalmas akkordokban, ott, az Isten mosolygó ege alatt, az a bübajos szent ének:
"Az Urnak napja im'!"
Bizony elszorult a torkom. A képezetem visszaröpített 8 ével ezeltötre; ott álltam megint a Grand Central Palace emelvényén, a Dalkör sorában; előttünk és kö körülöttünk Zseni József és a kisre, odább, az óriási termel zufolásig megtöltöt sereg sokasága; énekelünk, mint még soha; a mi szeretett Bauerunk arca ragyog az örömtől, oly tiszta az intonaziónk, oly egységesek a szólamok. Perényi tenorja egy eseng. Tinkó basszusra egy bong, mint megannyi harang; most jön a második tenor szölgója; gyöngéden oldalba érdeklém a mellettem álló Horváth Jókát és mialatt könyvek csordulnak ki a szememből, éneklöm ugy áhítattal:
"Most esend uralg"... És az tán felébredek a valóra. A ki mellettem állott és részese lett a Horváthnak szánt oldalba-lökésnek, az egy ismeretlen ur; mérgesen néz le reám hat lábnyi magasságának tetejéről és olyanformát morzsol a fogai közt, hogy "erazy". Mások is néznek reám; ki gyunosan, ki számalommal; de én saját lelkesedésem nem látom visszatükröve sehol.
Banda!...
A zenekar aztán folytatta a koncertezést; a vasárnapi való tekintettel a műsor csak komoly zeneszámokból állott, közöttük Gounod Ave Maria-ja és a Beethoven-féle gyászduló. S azontól mindennap délelött 10 és 11 óra között felvonult a zenekar a fedélzetre, hogy sítahangversenyt adjon. Itt hallottam először hosszabb részleteket Lehar Ferencz "Luxemburgi gróf" ezimá nagy sikerű operettjéből, a melyek annyira megnyerték tetszésemet, hogy később Berlinben háromszor néztem meg a darabot. (Igaz hogy potyán).

Folyt. köv.

EST
MEGJELEN
VIII. Évfoly
TÜZ
Gy
Lelkészi szemébe néz szariad ama amelyről, m nár a szom Lázasan egyszere csak és gyárbar és megnézzük csak egy ka — Hol — A W És alig újabb hírné A réme got szerzen ment, hogy is sok, amit festett itt ol van alkalmu
Lapunk felé vette, d A tüzlángok szombat este ambulancie-ot utat törünk nyokat, akik ezek kifejez meg messze tük közvetl a veszélytől szent némas felvilágosítá részvét, a ré
A munk összeszedi u mel is dolg — de nem Az grau ge a munká lunk ma es mindenütt
gyárában i new yorki leten levő r láng tört ü öreg asszo A léposökbe te ez a gy munkásnó hány cent é nő élete, a halált.
Az ego A gyárépü szerüleg ro ves. Ekkor nem közé leugranak Valóságos ti munkát hálót tartá gödött a a gyezte: — Me
GYARTU DOLG
A gyár tartózkodó lakon kinc Blanck ké után sétál bez szalad jött többé